

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2011 сыл
От ыйын
23 күнэ
Субуота №87-88
(10515)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

• Нам улууһун хаһыата •

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

Ойуур баһаара – 2011

Бу нэдиэлэҕэ Салбанга уот туран, ыксата сырытта. Ол курдук от ыйын 19 күнүгэр Дьокуускайдаағы авиабаза семелүөтэ баһаары таба көрөн биллэрбитинэн, бөһүөлөктөн 12 км сиргэ

ЭТИҢ СОДУЛА ЫКСАТТА

ойуур умайан, уот остуолбалаара сууланнар, салбаннар икки күн уота, сибээһэ суох олордурлар. Онуоха суһаллык бары ирдэнэр дьаһаллар ылыллан, толорулунулар. Намнаағы ойуур хаһаайыстыбатын диспетчерэ А.В. Мордосов иһитиннэрибитинэн, от ыйын 22 күнүгэр сарсыарда 8 чаастаағы сводка түмүгүнэн, баһаары умулларбыттарын туһунан биллэрбитэр. Икки күн умайбыт уот барыта 25 га сири сизбит. Манна уонтан тахса киһи үлэлээбит,

биир тыраахтары, легковой массыынаны туһаммыттар.

Уот турбут биричинэтин, этин охсуутуттан дииллэр. Саскы баһаардар өрт уотуттан эбит буоллахтарына, билинни баһаардар чабылтанан, аһары куйаас буолан бөх буолан сытар быгыылка тэһэ көрөн көмнөү уматарыттан диэн сабаҕалылар. Республикабытыгар барыта 20 баһаар бэлиэтэммиттэн, аһаарын умулларбыттар.

Л. УВАРОВСКАЯ

Оттоонун-2011

САЛБАННА БАСТАКЫ КҮҮЛЭЙ

Салбан нэһилиэтин МТ дьаһалтатын тэрээһининэн, нэһилиэк историктыгар оттоонунна бастакы Күүлэй буолла. Бу тэрээһин нэһилиэк төрүт сиригэр — Өргөлөөх алааска олус тэрээһиннээхтик ыытылынна. Уопсайа 3 хамаанда тэриллэн, 1 прицептаах тракторынан, 2 массыынанан хомуллан от ыйын 9 күнүгэр, нэһилиэктэн уонча биэрэстэ ыраах сиргэ, Өргөлөөххө тийиэн от охсуутугар күрөс былдыастылар.

Үгэс быһыытынан, Күүлэйгэ киирии сиригэр-туомугар нэһилиэк баһылыга Е.П. Габы-

шева киирии тылы эттэ. Ты хаһаайыстыбатын специалиһа З.Е. Степанова нэһилиэк тыатын хаһаайыстыбатын инники сороктарын иһитиннэрдэ. Ол кэнниттэн олохтоох оскуола «Чуораанчык» вокальной куруһуок оҕолоро Күүлэйгэ кыттааччылары сахалыы сайаҕас ырыанан эҕэрдэлээтилэр. Ол кэннэ саха дьонун сиринэн аал уоту айах тутан баран, күөх отунан тэлгэммит остуолга кыһыннар кымыһынан, арыылаах алаадынан, саламатынан, сыалаах этинэн күрөс былдыһааччылары күндүлээтилэр.

Дьаһалта аатыттан ситиһилэри баһаран туран күрэхтэһии балаһыанньатын билиһиннэрдилэр.

Дьэ, ити кэннэ анаан быһылыбыт сирдэргэ тийиэн күрэхтэһиини саҕалаатылар. Күндүүл анаабыт курдук туран биэрэн, сай ортото охсоочулар күөх оту өлгөмнүк оҕустулар. Кыттааччылар бары көхтөөхтүк үөрэ-көтө, хоннохторо аһыллан тиритэ-хорута үлэлээтилэр.

Күүлэй түмүгүнэн кыайылаахтар анал бириистэринэн наҕараадаланылар. «Хоннохтоох охсоочу» номинацияҕа Олег Данилов хамаандата, «Ыраас охсоочу» номинацияҕа Артем Ощепков хамаандата тиксэннэр үөрүүлэрэ үксээтэ. Манньк тэрээһини сылын айы сайыннан тэрийиэхтэрин туһунан дьаһалта баһылыга Е.П. Габышева тоһоҕолоон бэлиэтээтэ. Күүлэйгэ кытытыбыт дьон бары дуохуйа охсон, астына сынньанан кэллилэр.

Зоя СТЕПАНОВА,
Салбан

«ЫЙЫТ — ХОРУЙДУБУТ»

Тел. 41-3-32, 41-4-96

Л.Я. ЖИРКОВ, Көбөкөн олохтооҕо:

«Энҕсиэли» хаһыат от ыйын 2 күнүгэр «ИДЬУО иһитиннэрэр» рубрикаҕа тахсыбыт «Суотабайгытын уларсыман!» диэн ыстатыйаҕа «Көбөкөн фельдшер эчэйбит гр-н С. көмөҕө наадыбытын тыллаабыт», — диэн суруллубутун аахтым.

Бу киһи эчэйиитэ кыра буолбатах, сибэ тостубут эбит. Бэйэтэ, кырбаабыт дьонноруттан куттаннаҕа буолуо, сууттаспаптын диир үһү. Манньк түбэлтэҕэ тоҕо прокуратура ойбоһуттан ороондон дьыала тэрийэн буруйдааҕы мээрэҕэ таттарбатый?

Нам улууһун прокурорун солбуйааччы Г.В. Хоютанов:

— Бу дьыл бэс ыйын 24 күнүгэр 570 №-нэн Намнаағы ИДЬУО регистрациятын кинигэтигэр 1973 с. төрүүх, гр. Н.С. Сивцев эчэйбитин туһунан бэлиэтэммит. Бэс ыйын 28 күнүгэр участкавай боломуочунай, милиция лейтенана А.А. Корнилов быһылаан туһунан матырыйаал хомуйан, РФ УК 115 ыст. 1 чааһыгар олобуран, В.Н. Мухины холубунай эппиэтинэскэ тардарга, 21 №-дээх Намнаағы суд учаастагын мировой судьятыгар А.Г. Григорьевка ыппыт. Билигин мировой судья уочараттаах уопускаатыгар сылдыарынан, В.Н. Мухинга сыһыаннаах холубунай дьыала көрүллэ илик.

Бэйэ информ.

Модуттан „Туналгы“ СПК үүт туттарааччылары:

— От ыйын 14 күнүгэр ты хаһаайыстыбатын управлениетын мунньаҕар „Эрэл“ ТХПК председателэ Нь.Ф. Гуляев үүт харчыта хамсаата диэн отчуоттаабыта. Бу иннинэ ыабыт үүтүтүт харчытын ый ахсын хойутаппакка төлүөхтүтүт диэн тылларын биэрбиттэрэ. Ол гынан баран, ыам ыйыттан саҕалаан харчыбытын ыла иликпит.

Хаһан үүтүтүт харчытын биэрэбит, өссө төһө өр кэтэһиннэрэбит?

„Эрэл“ ТХПК председателэ Нь.Ф. Гуляев:

— «Эрэл» ТХПК үүт туттарарга дуоҕабар түһэрситтэ хаһаайыстыбаларга аванс быһыытынан бэс ыйыгар диэри уруттаан төлөбүр онорбута. Бэс ыйыттан ыла фактической туттарыы таһымн куонардагына салгыы төлөбүр онороргооҕаах этэ. Билигин туругунан, тэрилтэ счегугар харчы суоһунан төлөбүр оноһуллубакка турар. Кэммиттэн кэмгэр төлөнөн иһиэхтээх үүт харчыта кэлбэт төрүөтэ манньк. Бары билэргит курдук, быйыл саас «Нам улууһа» МТ дьаһалтата Ты хаһаайыстыбатын министерствотын кытары, республикаттан кэлэр үбү (субсидияны) сөптөөхтүк туһанарга полномочие ылан, бииргэ үлэлиирин туһунан икки өттүттэн сөбүлэһии (соглашение) түһэрситтэ.

Бу сөбүлэһиитэ харчыны атын сыалга туттубат гына, баар сокуону бары өттүнэн толорор быһыыттан, ты хаһаайыстыбатын министерствоттан эбии сөбүлэһии оноһуллан илии баттаһахтаах. Бу күннэргэ «Нам улууһа» МТ баһылыга А.И. Ильин ты хаһаайыстыбатын министигэр И.И. Слепцова приемна киирэн, үөскээбит кыһалчалары туоратар инниттэн икки өттүттэн сөптөөх быһаарыны ылынан үлэлииргэ сөбүлэһиини түһэрсэллэрэ былаанналар. Бу туһунан баһылык планеркаҕа иһитиннэрибэ. Бу иннинэ оноһуллубут докумуон хаттаан илии баттаннагына, сыл иккис аһарыгар туттарылыбыт үүт харчыта хамсыаҕа диэн эрэннэрэбит.

Бэлэмнээтэ Л. УВАРОВСКАЯ

Бииги акциябыт

«УЛУУС КИИНЭ — УЛУУС СИЭРКИЛЭТЭ»

«Намгазстрой» ХЭО дьэиэтэ тутуллоһуттан мэдьи ыраас, бырааһынньыктарга кизгэттиллэр. Улууспут ыалдьыттары сөбүлүү, сөҕө-махтайа көрөллөрө саарбахтаммат.

Оттон бу улуустаағы гимназия интернатын ойбоһугар көлүөһэтэ тэстибит КА-700 трактор, туох эрэ цистерна, ханньк эрэ кузов бөһүөлөк кестүүтүн олус буюрттууллар.

«Роспотребнадзор» бу тэриллэр хаһаайыһнарын булан хомуйтарара уолдыаспыт.

Даадарга Чөчир уул. 3 нүөмэрэ чааһынай дьэи ис-тас көрүгэ омук сиригэр турар кэрэ кестүүлээх дьэиэлэртэн итэҕэһэ суох. Хаһаайыттар олбуор таһын эмиэ ыраастык туталларын көрө итэҕэйин.

Бу Юбилейнай уул. турар уонна Ст. Платонов уул. 70, 68 уопсай дьэиэлэрин олохтоохторо бэйэ-бэйэлэригэр сэлээннэһэн аттыларыгар сытар бөххө-сыска букатын наадыбаттар эбит.

„Азия оҕолоро — 2012“

БЭЛЭМНЭНИИ ТЭТИМИН ЫЛЛА

„Азия оҕолоро“ аан дойдутаабы спортивнай оонньуулар буолаллара биер сыл хаалла.

Бу ый саҕата Дьокуускай куорат Ленин болуоссатыгар оонньуулар саҕаланар кэмнэрин ааҕар электроннай таблоу турорбуттара. 365 хонук устата куорат олохтоохтору уонна ыалдьытара Дьокуускай тупсарын көрүүхтэрэ. Бу кэм иһигэр уулуссалар өрөмүөннэниэхтэрэ, хаарбах дьизэлэр көтүрүллүүхтэрэ, саҕа спортивнай тутуулар дьэндэйиэхтэрэ. Олоргон спортивнай комплекс, футболлуур манеж уонна „Көлүкэчээн“ бассейн тутуулар тэтимнэрин ылан эрэллэр.

Культурнай-спортивнай комплекс 3000 миэстэҕэ суоттанан тутуулар. Барыта 2,5 мөл. солк. көрүллүбүт. Манна түүннэри-күнүстэри 460 киһи үлэтиир. Комплекс 170 миэстэлээх гостиницалаах, ресторанаах, кафелаах, халлаанга харбаһар смотровой башнялаах буолуоҕа. Итини тэнэ 116 м уһуннаах Ойуунускай уонна Автоторожнай уулуссалары холбуур переходной муоста тутулуоҕа. Футболлуур манеж эмиэ 3000

миэстэҕэ аһаҕыт. Сүрүн уратытынан, хонуу сыбаайаларга тутуулар буолар. Манежка 1 мөл. 200 тыһ. солк. тыырыллан, күннэтэ 250 киһи тиритэ-хорута үлэтиир. Тутуулар кэлэр сыл бэс ыйыгар түмүктэниэхтэрэ. Олимпийскай тииптээх, 50 миэстэрэлээх бассейнга 538 мөл. солк. көрүллүбүт. Барыта 70-тан тахса киһи үлэтиир. Үс мэндиэмэннээх бассейн 5-6 этээстээх дьизэ саҕа буолуо дииллэр. „Модун“ спортивнай комплекс иккис эрээтигэр уонна бассейныгар 180 мөл. солк. көрүллүбүт. Манна икки симиэнэн 406 киһи үлэтиир. 85 бырыһыан бетоннай үлэтэ бүтөн, атырдыах ыйыттан монтажнай үлэтэ саҕаланна. Бу курдук оонньууларга бэлэмнэни тохтоло суох барар.

Күрэхтэниилэри тэнэ үгүс культурнай – маассабай тэрээһиннэр ытыллыахтара. Аабыллыбытынан 60-тан тахса тэрээһин былаанналар, манна 30 мөл. солк. тыырыллыбыт. Оонньуулары үөрүүлээхтик саҕалыыр уонна түмүктүүр программаҕа 5 тыһ. оҕо, 2 тыһ. улахан дьон кытталарын бэлиэтииллэр. Сценарийдар номнуо тэрийэр комитетка бигэргэтиигэ бэриллибиттэр. Оттон туруорааччы-режиссер ким буолара, билингитэ, биллэ илик.

„Абитуриент — 2011“

ТЕХНИК ИДЭТИН БАҢЫЛААН

Быйылгы үөрэх дьылыттан республика орто үөрэтин кыһата өссө биер техникскэй идэҕэ уһуйар кыһанан эбилиннэ. Ол Мэнэ-Хаҕалас улууһун Аллараа Бэстээх бөһүөлөгэр арыллыбыт транспортнай техникум буолар.

Манна „Техническая эксплуатация подвижного состава железных дорог (Локомотивы)“, „Организация перевозок и управление на железнодорожном транспорте“, „Техническое обслуживание и ремонт автомобильного транспорта“ диэн үс идэҕэ уһуйуохтара. Хас биердиилэригэр 25-тии устудьуону үөрэххэ ылыахтара. Техникум быйыл, маҕнайгы кууруска, уопсай-профессиональной дисциплиналарга үөрэттиэҕэ. Оттон тустаах профессиональной үөрүйэхтэр иккис куурустан саҕаланыхтара. Үөрэни болдьоҕо 11-с кылаас кэнниттэн 2 сыл 10 ыйга тэннэхтэр. Докумуоннары тутар хамыһыһыа бэс ыйын 23 күнүттэн үлэли олоор. Онуоха, математика, нуучча тылын предметтэригэр БКГЭ түмүктэрэ (физика экзамен туттарбыттар түмүктүтүн илдэ кэлэргит ордук), 086-У медицинскэй справка, сайабылыанна, аттестат, БКГЭ сертификатка, 6 уст. хаартыска, паспорт, байыаннай билиэт, үлэ киниискэтин копиялара, направление (баар буоллаҕына), характеристика, дьизэ кэргэнин туһунан справка ирданиллэр.

Онон техник идэтин интэриэһиргээбиттэр, докумуоннарытын Аллараа Бэстээх бөһүөлөгэр, Ленин ул. 37-гэр, культура дьизитигэр хамыһыһыа илдэн туттарабыт. Билсэр телефоннарыт: (41143) 47-232. Бөһүөлөккэ диэри Дьокуускайтан, өрүс пордуттан, теплоходунан айаннаан тийиэххитин сөп.

Л. УВАРОВСКАЯ

«Туймаада - 2011»

Өктөм нэһилиэгэр от ыйын 13 -20 к.к XVIII – с норуоттар икки ардыларынааҕы «Туймаада» олимпиада буолан ааста. Манна Болгарияттан, Румынияттан, Казахстантан, Бурятиятан, Москвадан, Новосибирсктаан о. д. а куораттартан оскуола оҕолоро физика, математика, химия, информатика олимпиадатыгар, уопсайа 148 оҕо кэлэн кыттыны ылла.

От ыйын 15 күнүгэр хамаандалар салайааччылары Нам улууһугар кэлэн Хатырык нэһилиэгин оскуолатын, музейын, И.Е. Винокуров аатынан пед. колледж музейын көрөн, олун сэргээн бардылар.

Бу кэннэ «Уһулччу талааннаах, өйдөөх оҕолору кытта үлэ» төгүрүк остуолга НУГ, ХСФЛ, НСОПШ №1, НСШ №2, ХАСОШ оскуолатын учууталлара биер идэлээхтэрин кытта санаа атастастылар.

Гимназия учуутала С.Д. Делашова уһулччу талааннаах, өйдөөх оҕолору кытта хайдах үлэтирин туһунан кэпсээтэ. А.И. Аммосова (ХАСОШ), физика учуутала аҕыах чаастаах оскуолаларга Шаталова методикатын сүбэлээтэ. Казахстан учууталлара 2010 сылтан саҕалаан профильнай үөрэхтээһини ылыммыттарын туһунан сэхэргээтилэр. Магнитогорск куораттан кэлбит Т.М. Куликова, химическай наука кандидата, химия кафедратын доцена МГУ

Тыа сиригэр – дохуоттаах үлэни.

Бам ыйа, от ыйа, атырдыах ыйа... Бу ыйдарга кэтэх хаһаайыстыбалаах дьон хотоннорун, дьизэлэрин - уоттарын тула үлэ күөстүү оргуйар. Үт туттарыта, үүнээһини көрүү – харыйы, араас тутуу, оттоонун күргүөмнөөх, күүрээһинээх үлэтэ...

Үт туттарыта саҕаламмыта ыраатта. Хатын – Арыы нэһилиэгэр икки үт тутар пуун баар – Кыһыл Дэрэбинэҕэ уонна Аппааныга.

Кыһыл Дэрэбинэҕэ кулун тутар 25 күнүттэн саҕалаан уопсайа 23 киһи, Аппааныга 40 киһи үт туттарга дуогабардаспыт. Бу дьон күнгэ биер киһиэхэ тиксэринэн, ортоһунан 20 – 30 литэрэ 3,8 % сыалаах үүтү туттараллар.

Кыһыл Дэрэбинэҕэ саамай элбэх үүтү 17 ыанар ынахтаах Тихонова Анастасия Алексеевна («Сухаһыт» б/х, күнгэ 110 литэрэни), онтон Аппааныга 12 ынахтаах Эверстова Зоя Захаровна (ЛПХ, күнгэ 100 – тэн тахса л.) туттаран бастаан иһэллэр.

Үчүгэйи үтүктүүххэ, үөдүтүүххэ!

Бам ыйыттан балаһан ыйыгар диэри Хатын – Арыы нэһилиэгэр олохтоох дьаһалта уонна дьахтар сэбиэтэ «Бастын олбуор» күрэх биллэрбитэ.

Бу күрэх сыала – соруга: ыраас, чэбдик олоҕу маассаҕа тарҕаты; оҕону, ыгчаты кэррээ, айылҕаны харыстыырга уһуйуу; ыал экономикатыгар көмө.

Дьүүлүлүүр сүбэ олбуор уопсай тупсаҕай көстүүтүн сыаналыыр. Манна кириэллэр: олбуор санитарнай туруга, олбуору тупсаҕайдык оноруу, оҕо оонньуу муннуга; сибэккини композициялан, культурнай, эмтээх кустарниктары, оҕуруот ас араас көрүнгүн, мас олордуга. Бастагы үс миэстэҕэ тиксэбит дьону сыаналаах бэлэх, кыттыны ылбыт дьону сертификат кэтэ-

Күн сырдыгынан - киһи өйүнэн

заочнай оскуолатыгар суруттаран соруудахтары ылыахха сөп диэтэ. Кинилэр олимпиада соруудахтарын, методическай пособиелары ытталлар эбит. Күргэн куораттан кэлбит О.И. Южаков, эбии үөрэхтээһин киинин салайааччыта саамай кылаабынайа оҕо интэриэһин тардыахха наада дьизэ бэлиэтээтэ. Уһулччу талааннаах, өйдөөх оҕолору кытта бары куораттарга тэн ме-

тодиканы туттан үлэтииллэр эбит (олимпиада, сайынҕы оскуола, үөрэх кэннэ эбии дьарык, куруһуоктар уо. д. а.).

Олимпиада түмүгэр Румыния 4, Россия 3 кыһыл көмүс мэтээллээх бардылар. Ордук элбэх үрүн көмүс мэтээли румыниялар, боруонсаны республикабыт үөрэнээччилэрэ ылбыттар.

энэ буолар.

«Сухаһыт» БХ, «Эт - Ас» ХЭТ, «Хатын - Арыы» ХЭТ 750 га сиргэ бурдугу уонна сүөһү аһылыга буолар үүнээһини ыстылар. Эбиэс – 550 га, дьэһиминэн – 150 га, салиһинэй – 50 га сиргэ ыстылар.

«Энсиэли» БХ, «Винокуров» БХ, «Беларусь» БХ, 2№ – дээх проф. лицей, барылар холбоон 41 га хортускаа ыстылар.

Маны таһынан, 2№ – дээх проф. лицей моркооп, сүбүөкөлө, помидор, оҕурсу, биэрэс үүнэриитинэн дьарыгырар.

Урукку сылларга холоотоххо, сүөһү ахсаана элбээн иһэр. «Эт - Ас» ХЭТ хаһаайыстыбаҕа эбии 100 төбө герофорд борууда ынахтар кэллэллэрэ күүттүлэр.

Үлэбитигэр биллэр ыраакаттары көрсөбүт. Холобура, сайылыктарытыгар уот суох. Сэлээркэҕэ харчы тук буолбат. Үлэһит буларга эмиэ эрэйдээх соғус. Хамаһын киһи мьыммат эрээри, ыгчат тыа хаһаайыстыбатыгар үлэтиин баҕарбат», - диэн сэхэргээтэ.

Хатын – Арыыга үлэ – хамнас оргуйар!

«Эт - Ас» ХЭТ 337 төбөлөөх, 59 ыанар ынахтаах, «Маяк» ОСХПК хаһаайыстыбатыгар 70 төбө баар.

От үүнүүтэ быйыл мөлтөх. Сорох ыаллар окко тахсан ыраппыттар, сорохтор «абааны муньаһын» кэнниттэн киридиллэр. Чааһынай дьон үксүн кытай тыраахтарынан оттуур буолбуттар.

Бу сылга уопсайа Хатын – Арыы нэһилиэгэр 2514 ыйрэй төрөөтө. Мантан 1909 төбө чааһынай, 213 төбө бааһынай хаһаайыстыба, 337 төбө «Эт - Ас» ХЭТ, 55 төбө «Сухаһыт» БХ ки-

Бастың олбуор» иһин

һэр.

Манньык номинациялар баар буолуохтара: «Сибэкки арааһын үүннэрбит хаһаайка», «Оҕуруот аһын арааһын олордубут хаһаайка», «Дьизэ таһыгар саҕа тутуу», «Көхтөөх үлэлээх уокурук».

Бу курдук кыһын «Киэргэн, сырдыгынан сыдыаай Хатын - Арыы» күрэх ыттыллар (муус, хаар онгоһуктар, ону таһынан тизгэн тас көстүүтэ дьүүллэнэр).

2009 сыллаахха ытыллыбыт «Сибэкки кэрэ көстүү» күрэххэ Аппааньттан, Граф Биэрэгиттэн уонна Кыһыл - Дэрэбинэттэн кыттыны ылбыттар. Аппааньттан I миэстэҕэ Н.Н. Петрова, Кыһыл - Дэрэбинэттэн I миэстэҕэ М.Е. Атла-

сова, Граф Биэрэгиттэн I миэстэҕэ Р.В. Павлова тиксэбиттэрэ. Сайаапкаһытын биэрэ иликтэр тизтэтиин.

Н. ЯКОВЛЕВА

Государственной статистика - 200 сылыгар

Дьон-сэргэ статистика, кини олохло оруолун, сабыдыалын туһунан туох ойдобуллээхтэрин, хайдах сыаналыылларын билээри улуус олохтоохторун, тэрилтэлэр салайааччыларын көрсөн ыйытталастыбыт. **Быйыл бэс ыйын 25 күнүгэр, Российской Федерация Государственной статистиката төрүттэммитэ 200 сылын туолар.**

— Статистика дойду олофор сабыдыала, дьайыыта туох ханый?

— Статистика көрдөрөр сыыппараларыгар төһө итэҕэйэйиһий?

— Ыытыллар биэрэпистэри туох дии саныгыһый? Төһө көхтөөхтүк кыттыбыт?

— Улуус статистикатын от-делын үлэтин хайдах сыаналыытын?

Дмитрий Иванович ЭВЕРСТОВ, пенсионер, газоператор, урут «Намстрой» участка кылабынай механигынан үлэлээбит:

— Дойду социальнай-экономической сайдыытын көрдөрүүлэрин, сыыппараларын хомуйар, түмэр, тэгнээн көрөр тэрилтэ. Кини олоххо сабыдыала олус улахан. Хайдах оморорбутун, тугу ситиспиитин, ахсаамыт төһөтүн, эбиллибипитин, көвүрээбипитин тэгнээн көрөргө, ини ки олохтун турмуурга кыагы биэрэр. Статистика суньүһүн итэҕэйэбин.

— Бирэпиһ-тэр наадалаахтар. Көхтөөхтүк кыттыбын. Улуус статистиканын үлэтин «үчүгэинэн» сыаналыбын.

Людмила Алексеевна ПЕТРОВА, пенсионерка, индивидуальной предприниматель:

— Статистика эбэхэт баар буолуохтаах. Сайдыылаах дойдурараабынан суоттанан үлэлиир, оморор буоланнар, туохха барытыгар элбэх ситиһиһилээхтэр. Статистиката суох хайдах олоруохтутуй? Наадалаах.

Аһары б айбыт дьондохоттарын толору көрдөрөллөрүн саарбахтыбын. Атыылыыр-эргинэр дьон төһө сөпкө отчуоттаан эрэллэрэ буолла? Биэрэпис ыгытыллара наада.

Ол эрээр биһиэхэ, Россия үрдүнэн, формальнайдык барар. Ким кытгара кыттыбата көнүл курдук. Оннук буолуо суохтаах. Улуус сатистиката сыыппара

бөһөтүн хомуйар, бэрийэллэр. Сөпкө үлэлиһиллэр дии саныгыһын. Элбэхтик кэлэн-баран, атын дойдурлартан уопут ылыахтарын наада.

Елизавета Яковлевна ШАПОШНИКОВА, пенсионерка, Нам олохтооҕо:

— Статистика наадалаах. Дойдуга бары өттүнэн көмөлөөх дии саныгыһын. Тыйы, биэрэпис наада бөһө буолла дии. Тугу ыйытталарын баарынан эп-

ветерана, Нам улууһун **Ытык киһитэ:**

— Статистика дьон-сэргэ урукку, биллини олоһун бүтүтүүнүн дойду үрдүнэн сыыппараларын арыян көрдөрөр, кэрэһилиир үлэ буолар. Кини инники былааннары табатык оморуга көмөтө сүдү. Хомуйар, сааһылыыр сыыппараларыттан элбэҕи билиэххэ, ойдүөххэ сөп. Холобур, сайдыыты туохтан бачча буолла, түстэ диини быһаарарга туһалаах. Сыыппаралар чуолкай буолаллара төһө эппиэтинэстээх, ирдэбиллээх, профессионал дьон үлэлиһиллэригэр тугу-луктаах. Билигин сыыппара төһө чуолкайдык хомулланын билбэппин.

Урут статистика сыыппараларын итэҕэс-быһаас хомуйуу, бутуйуу иһин эппиэтинэс, ыйыты улахаан. Ол иһин үлэ олус чуолкай этэ. Билигин сорох сыыппаралартан дыксинаһын. Быһа быраһан, сэрэйэн көрөн отчуоттааһын баар быһыылаах.

Туяра Петровна ИННОКЕНТЬЕВА, Көбөкөн оркуолатын учуутала:

— Статистика сайдыы тэтимин, динамикаын көрдөрөр, арыһар, түмэр, быһаарар тэрилтэ дии саныгыһын. Кини араас сабадалааһын омороро, дойду ыһтар, ыһынар политикаын сааһылыырга, сүрүннүүргэ туһалаах. Статистика хаһпат эйгэтэ дьэн, арааһа, суоҕа да буолуо.

Биэрэпистэр сааһыланарга олус наадалаахтар. Биэрэпис эбэхэтэлиһинэй эбитэ буоллар, олох чуолкай сыыппара тахсыа этэ. Биэрэпиһи ыһтар дьону материалнай интэриэстэххэ наада. Нам статистикатын үлэтин, соторууаһыта үлэли кэлбит буоламмын, туох да дьэн сыаналыыр кыаһым суох.

Марфа Васильевна ОКОНЕШНИКОВА, «Эгдээт» б/х салайааччыта, пенсионерка, СП культура-тын туйгуна:

— Олохпут, үлэбит туох баар сыыппараларын түмэр тэрилтэ. Олус наадалаах үлэ. Хайдах оморорбутун, тугу ситиспиитин тэгнээн көрөргө кыагы биэрэр. Билигин түмэр сыыппарала хайдаҕа буолла? Улуус статистиката чуолкайдык үлэли оморор дии саныгыһын. Биэрэпис наадалаах, туһалаах. Статистика үлэнигэр бары улууспут сайдарын туһугар салгы чуолкайдык, ситиһиллээхтик үлэлиһиллэригэр баарабын.

Кэпсэттэ И. ИВАНОВ

СТАТИСТИКА ОЛУС НААДАЛААХ

(Экспресс-ыйыты)

пиэтиббин. Статистика үлэтин бу дьэн үчүгэйдик билбэппин.

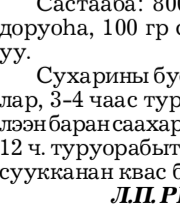
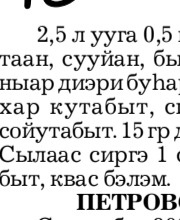
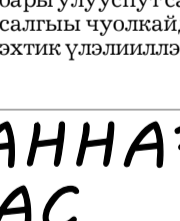
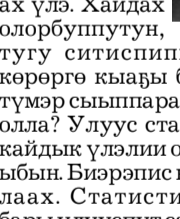
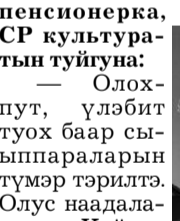
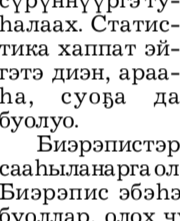
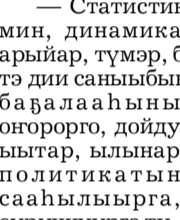
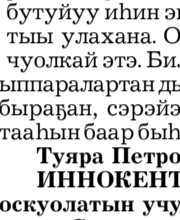
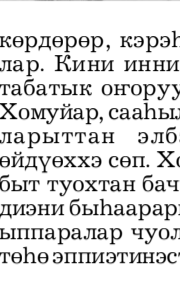
Варвара Иннокентьевна ГУЛЯЕВА, социальной харалта управлениегын начальнига:

— Статистика көрдөрөр сыыппаралара олох сайдыытын сыаналыырга, торумнуурга сүрүн ориентирбит буолар. Олохтун сандыгыта, үлэбит хамнаспыт барыта кининэн көрдөрүллэр, сырдатыллар. Статистика историйна оморор үлэ. Статистика сыыппараларыгар бары итэҕэйипитин наада. Кини ирдиер сыыппараларын хас биирдии киһи, тэрилтэ чуолкайдык биэрихтээх. Биэрэпис ыгытыллара наадалаах. Улуус статистикатын отделенат профессионаллар, компетентнай дьоннор үлэлиһиллэр. Статистиканын үлэтигэр булгуччулаах.

Дмитрий Евсеевич СИВЦЕВ, учуутал, оркуола директора, пенсионер:

— Статистика дьэн социальнай-экономической сайдыыты хамсааһынын көрдөрөр дааннайдары хомуйар тэрилтэ буолар. Онно олоһун сайдыы хайдах барыахтааҕа быһаарылар. Статистика хомуйбут дааннайдары кэммитэн кэмгэр хаһыаттарга тахсан иһиэхтэрин наада. Статистиката суох сөптөөх быһаарыы ыылыырга уустук. Элбэх идэтигэр дьон үлэлиһиллэр. Сөптөөхтүк үлэлиһиллэр дии саныгыһын.

Иннокентий Захарович КРИВОШАПКИН, үлэ

Обо итиитэ - барыбыт дьыалабыт

Үтүөнү үксэтиэххэ!

От ыйын 14 күнүгэр Нам улууһун киинигэр, М.К. Аммосов булуоссатыгар, сайынгы бириэмэҕэ оҕолор сынньанар лаабырдарын аһыллыта буолан ааста. Бу тэрэһини иилээн - саҕалаан ыһыттыт дьону кытта көрсөн лаабыр туһунан сэхэргэстибит.

Кобякова Софья Дмитриевна, Лиэнскэй нэһилиэк баһылыгын солбуйааччыта:

«Үс сыллааһыта Ленскэй нэһилиэги 15 түөлбөҕэ араартаан биирдии салайааччылары анаталаабыһпыт. Түөлбө салайааччылары бэйэлэрин учаастактарыгар ырааһы, бэрээдэги көрөллөр уо. д. а. тэрийээр - көүлүүр үлэни ытталлар. Ааспыт сайынтан саҕалаан хас биирдии түөлбө бэйэтин иһигэр лаабыр тэриммитэ. Онно үксүгэр элбэх оҕолоох, үлэтэ суох төрөлүүтүрдээх оҕолор сайынгы, иллэг кэмнэрин туһалаахтык атаараллар. Манна сылдьар оҕолор баайарга, ас астыырга о. д. а. инники олохторугар туһалаах дьарыкка үөрэнэллэр. Лаабыр бүтүүтэ 1000 тыһ. солк. суумаҕа бородукта биэрэбит».

Винокурова Клавдия Степановна: «Манньик ис хоһоонноох лаабыры ааспыт сылтан үлэлэтэбит. Сылбыт - соруктут: оҕо сынньаланын тэрийи буолар. Оҕону тулалыыр эйгэтин харыстыырга, обществова сылдьарга үөрэтэ сатыыбыт. Кизһээ 10 чааска бэйэбит уулуссабытыгар оҕолорбутун кэтии, бэрээдэги көрө тахсабыт».

Иванова Валентина Петровна, «Север» түөлбө салайааччыта: «Лаабырбар 4 итиллээччилээхпин. Төрдүөн элбэх оҕолоох ыал оҕолоро. Бу күннүргэ лаабырбит арылытыгыгар бэлэмненибит, велопоходка сыртыгытыбыт. Ону таһынан улууспут историйтын туһунан кэпсэтэбит. Оҕо өйүн сайыннарааҕа таабырын таайтарабын. Хоһоон, төгүллээһин таблицатын ноиосуустага биэрэбин».

Трапезникова Мария Дмитриевна, «Почтовой» түөлбө салайааччыта: «Лаабырбар 3 оҕолоохтун, иккигэ элбэх оҕолоох ыал оҕолоро. От ыйын 7 күнүгэр пед. колледжка үлэлиир П.Д. Байанаева - этнопедагог, салайытынан от ыйдаагы сиэр - туом толоруллуутугар сылдьан алгыс ылыбыт. Бэйэбит норуоптун сизрин - туомун билэр, ыгытыып, тутуһар дьон буолан тахсалларыгар итэбин».

Емельянова Надежда Максимовна, «Набережной» түөлбө салайааччыта: «МО Ленскэй нэһилиэк көмөтүнэн «Орто Дойду» зоопаркаҕа, Дьокуускай куорат паркатыгар бара сыртыгытыбыт. Хомуска, ырыаҕа, үнкүүгэ угуйабын», - бу курдук үтүө дьыаланы тэрийэ, сүрүннүү, оморор сылдьар дьон сэхэргэтибит.

Лаабыр аһылларын бэлиэтээһин парадан саҕаланна. Оҕолор сүрдээвин дьэн кыһаллыыттар. Чөл олозу тутуһарга, оморор сири ыраастык тутарга ыһтарар плакаттары уруһуйдаабыттар. Хомустанан, ыллаан, хоһоон этэн чоргуттулар. Ленскэй нэһилиэк ычатын лидерэ Д.Д. Бугаев оҕолорго көрдөөх оонньуу ыһыта. Кэпсир бүтүүтэ соһуччу фонтан өрө биэрдэ, улуус МЧС - на күүтүллүбэтэх бөлөх оморор оҕолору үөртэ.

Д.И. Оконешикова, эдэр, эрчимнээх салайытчылаах «Базовый» түөлбө «Красота спасет мир» - дьэн девиистээх сүрдээх тэрээһиннээхтик кытынна. Итиллээччилэрэ ийэ сирбит, төрөөбүт дойдубут туһунан хоһоон эттилэр, салайааччылар «Базовой ыллара» дьэн киһи сүрээтин таарыйар, долгутар хоһоонун аахта.

Түөлбөлөр салайааччылары билигинги үйэҕэ, киһи хас хардыта барыта хаһытыр харчы буолан турар кэмигэр, биир хаппыайка хамнаһы эрийбөккө, «оҕо - норуот инники кэскилэ» дьэн үлэлиһиллэрэ киһини үөрдэр, сөхтөрөр.

Н. ЯКОВЛЕВА

Чөл, чэбдик олох туһугар

ҮРҮҢ АС БАРАХСАН

Урукку саха киһигэ сааһын, сайыннын үрүҥ аһыннан өлөнөн сылдьар. Ханньик да бэйэлээх өңүрүк куйааска, күүстээх үлэҕэ сылдьар киһиэхэ сэнэи киллэрэр, утары ханнаар мааньылаах астарынан суорат, кымыс, ымдаан, бутугас буолаһларын туһунан ийэлэригиттэн, аҕаларыгыттан, эһэлэригиттэн, эбэлэригиттэн өрүү истэр эҕитит. Билигин ас-үөл дэлэй кэмигэр ити бэртээхэй астар хайдах бэлэмнэнэллэрин үгүстэр билбэттэр. Онон ким эмэ билсэн туһанаарай дьэн Чурапчы олохтооҕо Маарыйа Саввина «Илгэ» сурунаал 2 N-гэр (2006 с.) таһаартарыт сүбэтин билиһиннэрэбин.

ЫМДААН

Ымдаан дьэн өбүгэлэригэр олус сөбүлээбит, бэрт судургутук оҕоһулар уахтара баар. Билигин тыа сирин олохтоохтору үүттэрин олорчу туттарар буоланнар, үгүстэрэ кэриэтэ суораты онгостортон тэйэн эрэллэр, атыылаһан сириллэр. Оттон ымдааны тыа сиригэр эрэ буолбакка, куорат сиргэ, даачаҕа онгостуохха сөп.

Өскөтүн суоратын эбэтэр маҕаһынтан ылбыт кефирин аһыйан хааллаһына, тоҕо охсорго тиэтэйимэ. Биир ыстакаан аһыйыт суоракка (кефиргэ) үс ыстакаан оргуйбут тымныы ууну кутаһын. Дэхси күүтэн тахсыар диэри муос ыгыгынан ыттыабын. Оттон ытыга суох эбэтэр кыраны онгостор хаһаайка, олус дэлэй «Роса» утах бытыылкатын туһанын сөп. Бытыылка үс гыммыт биригэр кефири, онтон ордугар тымныы оргуйбут ууну кутан булкуйулар. Ол кэнниттэн тымныы сиргэ эбэтэр холодильник аллара долбууругар уураһын. Амтанын тупсарыағы баҕардахха, кыратык сүөгэй кутуохха сөп. Сорохтор түргэнник сойугаары кыратык муос угаллар. Минньигэһи сөбүлээччилэр саахараһтарын сөп. Ымдааны ордук оҕо аймах сөбүлээн иһэхччи. Онон биірде оҕоһуллудьтүтэр эрэ эһэн кэбиспэксэ, мэлдьи онгору сылдьарга сүбэлибим. Хайа, ыраахтан кэлбит ыалдыгыты сулугур уунан көрсөхтөүбэр, курустаал ыстакаанга кутулуудьт ымдаанынан күндүлүүр дэлэ үчүгэй буолуо дуо?

БУТУГАС

«Бу тугуй? Бутугас» дьэн оонньуу кэриэтэ этиллэр өс номоҕо баар. Биир лиитэрэ бутугаһы онгорорго 5 ыстакаан арыы уута, 40 грамм бурдук наада. Арыы уутун мөлтөһүөр уокка сыстыбатын дьэн, ыттыһа-ыттыһа, хамсата-хамсата оргутуллар. Оргуйбутун кэннэ бурдукту кыра-кыраалаан кута-кута булкуйан, 5 мүнүүтэ устата оргутуллар.

Сорохтор бурдугун арыһы аҕыйах гынан баран, сир аһын эбэллэр. Ол эмиз сонунна сүрдээх үчүгэй буолар.

СИЭН Болдьу

Бу - туһалаах

От ыйа — итии куйаас ый. Утағы ханнараар кваһы онгостон иһиһиһин.

Духуопкаҕа хара килиэби хатарабыт. Лиитэрэлээх баанкаҕа оргуйбут сөрүүн уу кутабыт, саахары, хаппыт хара килиэби, чайнай ньуоска төбөтүнэн доруоһаны эбэбит уонна икки күнгэ сылаас сиргэ туруорабыт - дьыһэ. Онтон сиидэлээн баран 3 лиитэрэлээх баанкаҕа кутабыт, уу эбэбит. Амтанын тупсарары изюм эбиэххэ сөп. Ол курдук, уһун сайынны быһа араас кваһынан утаххын ханнарыаххын сөп.

Сибээһэй яблокоттан квас
Яблокоһны хактары кыра гына кырбанар, уу кутан баран, 15-20 мүн. буһаран, сиидэлээн сойутан баран доруоһаны, саахары, изюм, лимон эбэтэр апельсин

УТАҒЫ ХАННАРААР КВАС

хактары кыра гына быһыллар. Сылаас сиргэ 1-2 күн туруорабыт.

Састааба: уст — 3 л, аһыны яб-локо — 8-10 уст., хара хаптаҕас суога — 0,5 ыст., саахар — 1-1,5 ыст., доруоһа чайнай ньуоска төбөтүнэн, изюм — 1-2 ст. нь., 1 уст. лимон эбэтэр апельсин.

ЛИМОН КВАҺА

7 л ууга 400 гр саахары кутан баран, оргутан ылабыт. Лимону хактары кыра гына кырбанар уонна изюму оргуйа турар ууга кутабыт. Сойутан баран 12 г доруоһа кутабыт уонна 12 чаас туруорабыт. Сиидэлээн баран, иһиһтэргэ кутабыт, квас бэлэм.

РЕВЕНЬ КВАҺА

2,5 л ууга 0,5 кг ревени ыраастаан, сууян, быһан баран, сымньар диэри буһарабыт. 200 гр саахар кутабыт, сиидэлээн баран сойутабыт. 15 гр доруоһа кутабыт. Сылаас сиргэ 1 суукка туруорабыт, квас бөлэм.

ПЕТРОВСКАЙ КВАС

Састааба: 800 гр суһари, 25 г доруоһа, 100 гр саахар, мөүт, 4 л уу.

Суһарины буспугут ууга кутуллар, 3-4 чаас туруорабыт. Сиидэлээн баран саахары, доруоһаны 10-12 ч. туруорабыт, мөүт кутабыт. 3 суукканан квас бөлэм.

Л.П. РЕШЕТНИКОВА

Нам с.

Былаас уонна норуот

От ыйын 13 күнүгэр Ленин уордьаннаах ыанньыксыт Аргунов Дмитрий Тимофеевич ыгырытынан (хаартыскада), тыа хаһаайыстыбатын министерствотун федеральной программатынан кыттыгастаах дьиэлэри тутта сылдьалларын көрө бардыбыт.

Дмитрий Тимофеевич муостата аннынан тымнытыан сөп дьон куттанар. Ону бу аныгы технология олох тымнытыа суоҕа дьон эрэннэрэллэр эбит. Урут үлэлиир эрдэхпинэ, дьэ-уот бөҕөнү, таас благоустроеннай дьиэҕэ тийэ эрэннэрэллэр, ымсыырдаллар этэ дьон кэпсиит. Эрэннэри туолбатаҕын хайдах гыныай? 75 сааһын туолбутун кэннэ үтүөбүт, дьэ, аахсылына дьон үөрэ-көтө элбэҕи кэпсээтэ. Аныгы былаас федеральной программата дьон-сэргэ социальнай олоҕор туһалаах буолсу дьон баран, хайа программанан кимнээххэ дьэ-уот тутулла турарын кэпсээн сэргэхситтэ. Сунтатар туттааччы уолаттарын кытта баран кэпсэтибит. Куйаас буолан сорохторун көрсүбүтүбүт. Сааһын тухары тыа хаһаайыстыбатын хара үлэтигэр, үрүн илгэни дэлэтигэр, хороҕор муостааҕы кытта өрө тустан, аргыардаах хотонҕо үлэлээн, билигин сүһүөхтэрин, атахтарым ыалдьаллар дьон баран, саатар, 20 сыл кэнники, хойутаан төрөөбүтүм буоллар, сүһүнүн байарым хаалла дьон үгэһинэн үөрэ-көтө эпитин ылына иһиттим.

Онтон салгыы чааһынайдар

бэйэлэрин күүстэринэн дьэ тутта сылдьалларын билсэн аастыбыт. Сүүстэн тахса уһаайба тахсыбыт кварталыгар суола кумаҕынан кутуллан, электричествота, гааһа тийэн турар. Онон маңнай дьэ туттааччыларга улахан көмө буолар. Истэр тухары министрстволар тус программаларынан дьэни

**ПРОГРАММАНАН
ҮЛЭЛИИЛЭР**

туттарар буолан эрэллэр. Онтон элбэх оҕолонун дьон материнскай капитал ананан баран, бас-

таан-утаа 3 сааһын туолаҕына дьон хаайбыттар. Аны билигин дьэ тутуннаххына биридэ (көндөйүн) үс ыйынан, анарын 6-с ыйыгар ылар үһүгүн. 1 Хомустаахха Румянцевтар дьэ кэргэн 9 оҕолоохтор. Ийэлэрэ Прасковья Романовна 2010 с. «Күн күбэй» бэлиэни ылбыта. 12 квартиралаах 33 кв. м иэннээх квартираҕа олонор, быйыл дьонтон дьэ маһа иэс ылан, дьэни эмиэ иэс туттара сылдьаллар. Бу ыал федеральной програм-

маҕа хапсыбаттар эбэтэр билбэттэр. Бу кыаммат элбэх оҕолоох ыалга судаарыстыба бары чиновниктара оҕо туһугар үлэлиир ааттаахтар, ким да сүрүө ыалдыбат. Үрүк-түрүк дьэни бириэһит дьон сураһан кэлбит хаһыатчыттары уоскутан ытталлар. Аныгы политика буоллаҕа буолуо, кыайан ииппэт буолан баран сүгүн «утуйбаттара» биниги буруйбут буолбатах диер социальнай политиканы ыттааччылартан иһиллэр Хайдах бу кыра дьэҕэ 9 оҕону ииттэллэр дьон дэриэбинэ дьон бэркиһииллэр, сөбөллөр. Хаһан эмэ туруорустаахха, оҕолоро үөрэхтэригэр үчүгэйдэр дьон буолар. Чөл олохторо, бэрээдэги тупсарыта киирбэт буолан, салалта болломтотун тарпаттар. Ытаабат оҕону ким да эмсэхтээбэтэ биллэр. Уордьаннаах ыанньыксыт үтүөтэ 75 сыл кэнниттэн сыаналаныан курдук, 9 оҕолоох ыал 80 саастарыгар ааттара ааттанан далбарга тийэллэрэ буолуо. Ону да политикабыт уларыйбатаҕына. Онтон билигин тыа хаһаайыстыбатын үгүөлээх үлэһитин аатын, уордьаны, мэтээли кылбардык остуолга үлэлээчилэр үллэстэллэр.

Куйаас күн сатыылаан, арыый да сөрүүн кэмигэр Аргунов Дмитрий Тимофеевич чааһынай массыынабар олондон, саҥа квартал кутуу суолларын устун ааспыт ахтыһан, үлэһит үтүөтэ ыччакка үчүгэй үйэ кэлэ дьон түмүктээтэ. Дьэтигэр илдэн биэрэн кырдыаҕас махталын ылан дьэилээт.

**К. ЕРЕМЕЕВ,
Кыһыл-Сыйр**

Оскуола — билии кыһата

Оҕолорбут ситиһиилэрэ — төрөппүт үөрүүтэ

Ханнык баҕарар төрөппүт оҕото ситиһиилээх буоларын баҕарар. Ангардас оҕобут үчүгэй сыана ылан кэллэҕинэ, төрөппүт үөрэр. Онтон улахан научнай-практической конференцияларга кыттыгыта долгутуулаах буолар. Быйылгы сылга мин оҕом улахан ситиһиилэринэн төрөппүттэрин улахан кыһа үөртэ. Уонна төрөппүккэ туох да наадата суох, кылаабынайа оҕолорбут этэнгэ сылдьан, ситиһиилээх дьон буолан үүнэллэрэ, сайдалара, улааталлара, төрөппүккэ улахан үөрүү. Оҕо ситиһиилээх буолара учууталтан улахан тутулуктаах буолар, ол курдук, биниги оскуолабыт учууталлара үлэһит оҕолоро Москвага тийэ кыттан кэлиилэрэ, бу учуутал аныгы бириэмэҕэ эппиэттиир, сөптөөх ньымалары туһанан үлэлиир уопуттаах учуутал буоларын өссө төгүл бигэрэтэр.

Аргунова Анисья Илларионовна салайааччылаах Нам уллуһуттан, Үөдэй орто оскуолатыттан уонна Нам орто политехнической оскуолатыттан оҕолорбут Москва куоракка муус устар 10 күнүттэн 20 күнүгэр дьэри «18-й открытый конкурс юношеских исследовательских работ им. В.И. Вернадского, посвященный 50-летию Ю.А. Гагарина в космос, и 100-летию со дня рождения академика» дакылаат ааҕан ситиһиилээхтик кыттан кэллилэр.

И.С. Гаврильев аат. 1 N-дээх НОПО Баишев Эрхан Егорович (9 кыл., сал. Аргунова А.И.), Алексеева Айара-Айкира Семеновна (11 кыл., сал. Васильева Л.Е.), Никитина Любовь Алексеевна (9 кыл., сал. Соловьева Р.А.).

З.П. Саввин аат. Үөдэй орто оскуолатыттан Михайлова Катерина Иоганновна (8 кыл., сал. Яковлева А.А.), Шестакова Жанна Романовна (8 кыл., сал. Викторова В.Н.).

Аргунова Анисья Илларионовна биниги оҕолорбутун Москва, Санкт-Петербург улахан куораттарынан этэнгэ сырытыннаран кэлбитигэр, төрөппүттэр ааттарыттан махталбытын тиздэбит, үлэтигэр үрдүк ситиһиилэри баҕарабыт.

**А.М. БАИШЕВА,
төрөппүт**

Кэпсиэхпин баҕарабын

**ПЕТЯ ПОПОВ
ФРАНЦИЯҒА БАРАР
БУОЛА**

Бу соторуулааҕы курдук этэ, хап-хара киэн хараҕынан чоҕулучу көрбүт кыракий уолчаан эдэйдээх убайын батыһан Оҕо эйгэтин үөлбэтин боруогу атыллаан Ефросинья Васильевна Соколова «Дьырылыатта» ансамбльгар дьырыттан кэлбитэ.

Ефросинья Васильевна олонхону сөбүлүүр оҕолоро ураты сыһыаннаах буолара, кини өрөбүлүн, уопускатын аахсыбакка туох баар билиитин, сатабылын кинилэргэ биэрэн үөрэтэр. Бу кыракий уолчаамыт Петя Попов Ефросинья Васильевна такайытынан улуустааҕы, республикатааҕы

олонхо конкурстарыгар сыллата кыттан ситиһиилэрдэнэн барбыта. Ол курдук 2005 сыллаахха кырачаан олонхоһут Саха сиригэр президентин Вячеслав Штыров гран-притын ылан харчынан бириэмийэлэнэр. 2006 с. «Мин олонхо дойдутун оҕоботун» дьэ дьэ олонхоһуттар республикатааҕы конкурстарыгар, онтон ол сыл «Кэскил» хаһыат 70 сыллаах үбүлүөйүгэр олонхоһут кырачаан олонхоһут улахан сэнгэриини ылар. 2007 с. Саха сирэ Ханты-Мансийскай кыраайга дойдут тас өтүн сибээһин бөҕөргүтүүгэ илии батты баралларыгар, СР делегациятыгар — СР правительствотун председатели бастакы солбуйааччы Айаал Степанов, республика тас политикаҕа комитетттан Вера Сидорова уонна уонча саастаах кырачаан киһини бэйэлэрин делегацияларыгар киллэрэн илдэ барбыттар. Онно кини ол дойдуга «Дьырылыта Дьырылыатта кыыс бухатыр» олонхоттон быһа тардыны толорон улахан сэнгэриини ылар. Саха сиригэр бастакы президент М.Е. Николов 70 сааһын бэлэтиир өрөгөйдөөх үбүлүөйүгэр Саха балетин уонна оператын театрын сценатыйтан республика оҕолорун ааттарыттан эвэрдэ-тойук туойан турар.

Саха сиригэр чаҕылхай уола, политической деятельбит, биниги биир дойдулаахпыт М.К. Аммосов 110 сааһын Хатырыкка бэлэтиир күннэригэр Петя ис-иһиттэн ийэн-куойан туран олонхоһуобута. «Азия оҕолоро» оонньуулар кэмнэригэр ыгытыллыбыт эдэр олонхоһуттар конкурстарыгар ситиһиилээхтик кыттан Ржев куоракка барар, лааҕыра сыһыанар путевканы наһарадалаабыта. Сити курдук, сылтан сылларга Петя Попов олонхо абылангар ылларан ийэ саха тылын сүмэтигэр умсаахтанан, сайдан, улаатан истэҕэ. Петя улахан ситиһиилэрэ барыта Е.В. Соколова сыралаах үлэтин ситиһиилибит. Кини ситиһиилэринэн Ефросинья Васильевна сүрдээһин үөрэрэ.

Быйыл Мирнэйгэ буолбут Олонхо ыһааҕар Петя «Дьырылыта Дьырылыатта кыыс бухатыр» олонхоттон быһа тардан олонхоһуобута кыайылаах тахсан Франция улуу куоратыгар Парижка барар путевканы наһарадалаабытынан эвэрдэлибит. Бу Парижка Ефросинья Васильевна олонхоһун уһуулан үһүс оҕото барар буолла. Инники 1993 с. Ира Барамыгина уонна Саха Дьячковскай Парижка баран саха олонхоһун билсиппинэрэ чыэскэ тиксипиттэрэ. Петяҕа инники өттүгэр олоххор олонхоһун салайтаран өссө үрдүк кэрдиискэ тахсаргар баҕарабын.

**З.А. ТИХОНОВА,
РФ үтүөлээх учуутала,
РФ Журналистарын союһун чилиэнэ,
Нам**

Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат

Буорах сыттаах ынырыктаах сэрйи кэмэ ааспыт 66 сыл буолла. Сыл — хонук. Ол да буоллар аҕаларбыт, убайдарбыт, эһэлэрбит, ол иһигэр учууталларбыт бойобуой суоллары хаһан да умнубакка, кинилэри кэриэсти, ытыгылыы сылдьар биниги эйэлээх олоххо олонор дьон ытык иэспит. Кинилэр кэнчээри ыччаттарыгар, кэлэр көлүөнэҕэ, бары аймахтарыгар, биер дойдулаахтарыгар үйэлэргэ сүппэт өйдөбүннүк буола туруохтара. Быйыл Кыайы 65, Учуутал сылларыгар аһаммыт «Чуорааным чугдаарын хаалларан...» сулустуу ыраах тыга туруохтун.

**«ЧУОРААНЫМ ЧУГДААРЫН
ХААЛЛАРАН...»**

аннай хомуурга ыгырыллан барарын тустарынан районо сэбиэдиссэй П.Т. Степанов бирикээстэрэ, сэрииттэн, полевой почтанан дьонугар ыппыт суруктарыттан киирбиттэр. Биер аймаҕым, убайдарым аҕалара, 1 Хомустаах (Партизан) оскуолатыгар 1938-1940 сс. учууталлаабыт Сивцев Иннокентий Николаевич, начальнай кылаас учуутала этэ. Муус устар 3 күнүгэр 1939 сыл үөһэ ааттамыт оскуолаҕа 2 кылаас учууталынан аһаммытын туһунан районо сэбиэдиссэй П.С. Сивцев таһаарбыт бирикээһе баар. Онтон районо сэбиэдиссэй М.С. Дьяконов бэс ыйын 31 күнүттэн 1941 с. Сивцевы уочараттаах уопускаҕа ытыгарын туһунан бирикээһе уонна кэргэнигэр Анастасия Ивановнага суруйбут суруктара бэчээттэммиттэр. Мин бэйэм Улуу Кыайы 65, Учуутал сылларынан аһан үөрэммит, үлэлээбит оскуолабар үлэлээбит, үлэли сылдьан Ийэ дойдularын көмүскүү кырыктаах сэриигэ баран, сэрии толоонутар охтубут буйун учууталлар тустарынан, уордаах сэриигэ өстөөҕү өһөрсүбүт, ытык иэстэрин төлөөбүт, сэрииттэн Кыайы көтөллөнөн кэлэн эйэлээх олоҕу тутууга үлэһитин туһунан бэйэм кыахпы-

лан, кинилэргэ сүгүрүйэбин. Бу кинигэҕэ мин икки аймаҕым киирбитэ махталлаах дьыала. Кинилэр иккиэн сэрии толоонуттан төннүбэтэхтэрэ. Онон кинигэҕэ киллэриллэн үйэ тухары ааттана туруохтара дьон эрэллээхпин. Кэргэним абаҕата Жирков Гаврил Гаврильевич төрөөбүт сиригэр, Таастаах оскуолатыгар директорды сылдьан Армияҕа барбыта, баара эрэ 23 сааһыгар сэриигэ олоҕун толук уурбута. Кини учууталы сылдьан, 1941 с. бэс ыйын 6 күнүгэр Дьокуускай куоракка история учууталларын курстарыгар ыгытыллыбытын уонна 31.07.1941 с. байы-

нан, төһө матырыяалы булбуппунан, 12 буйун учуутал туһунан үс кинигэни уонна нэһилиэгим ветеранарын үйэтигэрэ биер кинигэни таһаартарбыт буолан, маньык үгүс сыраны эрэйэр үлэни олус өйдүүбүн. Мин кинигэлэрибиттэн Л.М. Полякова туһунан биниги оскуолабытыттан 8 буйун учууталы сырдаптытан ааҕан баран сүрдээһин үөрдүм уонна махталбын тиздэбин. Оскуолам туһугар уонна бу буйун учууталларга үөрэммит үөрэнээччилэр (үксүлэрэ суохтар), кинилэр аймахтарын иннилэригэр наадалааҕы онорбут эбиппин дьэ санаатым. Бу учууталлар ааттара куйаас күн сатыылаан, арыый да сөрүүн кэмигэр Аргунов Дмитрий Тимофеевич чааһынай массыынабар олондон, саҥа квартал кутуу суолларын устун ааспыт ахтыһан, үлэһит үтүөтэ ыччакка үчүгэй үйэ кэлэ дьон түмүктээтэ. Дьэтигэр илдэн биэрэн кырдыаҕас махталын ылан дьэилээт.

Быраһаай, төрөөбүт алааһым — Көнүлгэ күүлэйдир кыраайым. Мин бардым сидьини — фашиһы утары Кырыктаах охсуһуу уотугар.

Кыайынан эргиллэн кэлэбин Дьоллоохтук үөрүүнэн көрсүһэр. Күөх унаар сибэкким сытынан Сүрүөҕү тымырын толороор.

Өстөөҕү фашиһы кыдыйан Эргий эн кэлэбин кэтэһэр. Арылаах алаайы аскынан Үөрүүлээх остуолла тэрийээр.

**М. ЖИРКОВА,
РФ Журналистарын союһун чилиэнэ,
Партизан**

Понедельник, 25 июля
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Контрольная закупка
 09.40 Жить здорово!
 10.50 Федеральный судья
 11.50 Женский журнал
 12.20 Модный приговор
 13.20, 04.10 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.25 Хочу знать
 16.00 «Обручальное кольцо»
 17.00 Жжк
 18.15 Т/с «След»
 18.55 Давай поженимся!
 19.55 Пусть говорят
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Последняя встреча»
 22.30 Т/с «Побег»
 00.30 Т/с «Любовницы»
 01.30 Т/с «Калифорния»
 02.05 Х/ф «Бейсбольная лихорадка»
 04.00 Т/с «Спасите Грейс»

Вторник, 26 июля
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Контрольная закупка
 09.40 Жить здорово!
 10.50 Федеральный судья
 11.50 Женский журнал
 12.20 Модный приговор
 13.20, 04.10 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.25 Хочу знать
 16.00 «Обручальное кольцо»
 17.00 Жжк
 18.15 Т/с «След»
 18.55 Давай поженимся!
 19.55 Пусть говорят
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Последняя встреча»
 22.30 Т/с «Побег»
 00.30 Т/с «Безумцы»
 02.25 Х/ф «Ну что, приехали: Ремонт?»

Среда, 27 июля
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости

Понедельник, 25 июля
 05.00 Утро России
 09.05 С новым домом!
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
 11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
 13.00 Т/с «Тайны следствия»
 14.50 Дежурная часть
 15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
 16.50 Т/с «Все к лучшему»
 17.55 Т/с «Институт благородных девиц»
 18.55 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «По горячим следам»
 00.35 Вести+
 00.55 Х/ф «Цветы лиловые полей»

Вторник, 26 июля
 05.00 Утро России
 09.05 С новым домом!
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
 11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
 13.00 Т/с «Тайны следствия»
 14.50 Дежурная часть
 15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
 16.50 Т/с «Все к лучшему»
 17.55 Т/с «Институт благородных девиц»
 18.55 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «По горячим следам»
 22.00 Х/ф «Пожар»
 01.40 Горячая десятка

09.05 Контрольная закупка
 09.40 Жить здорово!
 10.50 Федеральный судья
 11.50 Женский журнал
 12.20 Модный приговор
 13.20 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.25 Хочу знать
 16.00 «Обручальное кольцо»
 17.00 Жжк
 18.15 Т/с «След»
 18.55 Давай поженимся!
 19.55 Пусть говорят
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Последняя встреча»
 22.30 Среда обитания
 23.30 Т/с «Побег»
 00.30 Т/с «Любовницы»
 01.30 Т/с «Калифорния»
 02.05 Х/ф «Бейсбольная лихорадка»
 04.00 Т/с «Спасите Грейс»

Четверг, 28 июля
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Контрольная закупка
 09.40 Жить здорово!
 10.50 Федеральный судья
 11.50 Женский журнал
 12.20 Модный приговор
 13.20 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.25 Хочу знать
 16.00 «Обручальное кольцо»
 17.00 Жжк
 18.15 Т/с «След»
 18.55 Давай поженимся!
 19.55 Пусть говорят
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Последняя встреча»
 22.30 Т/с «Побег»
 00.30 Т/с «Безумцы»
 02.25 Х/ф «Ну что, приехали: Ремонт?»

Пятница, 29 июля
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Контрольная закупка
 09.40 Жить здорово!
 10.50 Федеральный судья
 11.50 Женский журнал
 12.20 Модный приговор
 13.20 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.25 Хочу знать
 15.55 «Обручальное кольцо»
 16.55 Жди меня

Среда, 27 июля
 05.00 Утро России
 09.05 С новым домом!
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
 11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
 13.00 Т/с «Тайны следствия»
 14.50 Дежурная часть
 15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
 16.50 Т/с «Все к лучшему»
 17.55 Т/с «Институт благородных девиц»
 18.55 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «По горячим следам»
 22.00 Торжественное открытие Международного конкурса молодых исполнителей «Новая волна-2011». Трансляция из Юрмалы
 01.35 Х/ф «Ужин в четыре руки»

Четверг, 28 июля
 05.00 Утро России
 09.05 С новым домом!
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
 11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
 13.00 Т/с «Тайны следствия»
 14.50 Дежурная часть
 15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
 16.50 Т/с «Все к лучшему»
 17.55 Т/с «Институт благородных девиц»
 18.55 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «По горячим следам»
 22.00 Новая волна-2011. Трансляция из Юрмалы
 01.35 Х/ф «Закат»

Пятница, 29 июля
 05.00 Утро России

18.20 Поле чудес
 19.10 Давай поженимся!
 20.00 Пусть говорят
 21.00 Время
 21.30 Две звезды. Лучшее
 23.00 Х/ф «Загадочная история Бенджамина Баттона»
 02.05 Х/ф «Убийцы на замену»
 03.40 Х/ф «Эди»

Суббота, 30 июля
 06.00, 10.00, 12.00 Новости
 06.15 Х/ф «Посмотри, кто говорит»
 08.10 Мультфильм
 09.00 Играй, гармонь любимая!
 09.40 Слово пастыря
 10.15 Смак
 10.55 Д/ф «Ирина Мирошниченко. Откровения»
 12.15 Среда обитания
 14.15 Свидетели
 15.15 Приговор
 16.15 Человек и закон
 17.15 Концерт Виктора Дробыша «Хиты и звезды»
 18.55 Кто хочет стать миллионером?
 20.00 Д/ф «Как приручить удачу»
 21.00 Время
 21.15 Какие наши годы!
 22.35 КВН. Премьер-лига
 00.10 Х/ф «Люблю тебя, чувак»
 02.05 Х/ф «Смешная девчонка»
 04.50 Т/с «Спасите Грейс»

Воскресенье, 31 июля
 05.50, 06.10 Х/ф «Командир счастливой «Шуки»»
 06.00, 10.00, 12.00 Новости
 07.50 Армейский магазин
 08.25 Мультфильм
 09.10 Здоровье
 10.15 Непутевые заметки
 10.30 Пока все дома
 11.25 Подари мне жизнь
 12.15 Д/ф «К-278. Остаться в живых»
 13.20 Х/ф «Женитьба Балзамино»
 15.00 Х/ф «Дневники принцессы 2: Как стать королевой»
 17.00 Т/с «Судебная колонка»
 19.00 Концерт Елены Ваенги «Белая птица»
 21.00 Время
 21.20 Большая разница
 22.25 Yesterday live
 23.20 Х/ф «Криминальное чтиво»
 02.15 Х/ф «Будь моим парнем на пять минут»
 03.50 Т/с «Спасите Грейс»

09.05 С новым домом!
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
 11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
 13.00 Мой серебряный шар
 14.50 Дежурная часть
 15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
 16.50 Т/с «Все к лучшему»
 17.55 Т/с «Институт благородных девиц»
 18.55 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «По горячим следам»
 22.00 Новая волна-2011. Трансляция из Юрмалы
 01.35 Х/ф «Хозяева ночи»

Суббота, 30 июля
 06.00 Х/ф «Смерть в кино»
 07.30 Сельское утро
 08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести
 08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
 08.20 Х/ф «Богатенький Рич»
 10.05 Комната смеха
 11.20 Дежурная часть
 11.50 Честный детектив
 12.20, 14.30 Т/с «Дыши со мной»
 16.30 Субботний вечер
 18.25, 20.35 Х/ф «Дочки-матери»
 22.45 Новая волна-2011. Трансляция из Юрмалы

Воскресенье, 31 июля
 05.45 Х/ф «Меченые»
 08.25 Мультфильм
 09.40 Утренняя почта
 10.20 Неделя в городе
 11.00, 14.00, 20.00 Вести
 11.10 С новым домом!
 11.25, 14.30 Т/с «Дыши со мной»
 14.20 Вести-Москва
 15.55 Смейтесь разрешается
 18.05 Х/ф «Влюблен и безоружен»
 20.35 Х/ф «С приветом, Козаностра»
 22.30 Новая волна-2011. Трансляция из Юрмалы

25 июля, понедельник
 18:00 «Геван»
 18:30 «Веселый будильник»
 18:45 «Сунтаар улуунун урбанньытара» («Сунтаар» ТВ)
 19:15 «Примирение» По итогам семинара профилактической работы с несовершеннолетними, оказавшимися в конфликте с законом
 19:45 «Киһиттэн кииннээх, хаттыттан хааннаах» («Бэрдьыгэс» ТВ)
 20:00 «Подробности»
 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
 21:05 «Аал-луук мас»: Сээркээн сэһэн Г. Аргуоно
 21:35 «Недвижимость в Якутии»
 21:50 «Иччилээх кулууп» уусуран киинэ («Борообон» ТВ)
 22:05 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
26 июля, вторник
 18:00 «Полярная звезда»: Top top
 18:30 «Күүлэй — 2010» («Амма» ТВ)
 18:45 «Өгү буордаах Өнөр сирэ» («Борообон» ТВ)
 19:15 «Кыыс харабын уута» оҕолорго киинэ
 19:45 Загадочная гора «Киһилээх» («Верхоянск» ТВ)

Понедельник, 25 июля
 11.00, 14.45, 19.00 Все включено
 11.55 Наука 2.0. ЕХперименты. Взрывы
 12.25 Наука 2.0. Опыты дилетанта. Бортпроводники
 13.00, 14.25, 18.00, 23.30, 06.55 Вести-Спорт
 13.15, 17.40, 04.00, 08.40 Вести.ру
 13.30, 08.10 Моя планета
 14.40 Вести-Спорт
 15.40 Х/ф «Путь оружия»
 18.15, 23.45 Футбол.ру
 19.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Финалы. Прямая трансляция из Китая
 21.45 Х/ф «Человек президента»
 00.30 Спортback
 00.55 Футбол. Премьер-лига. ЦСКА - «Крылья Советов» (Самара). Прямая трансляция
 03.25 Федор Емельяненко. Перед боем
 04.15 Неделя спорта
 05.10 Смерть на ринге
 07.10 Наука 2.0. Большой скачок. Зооэнетика
 07.40 Рейтинг Тимофея Баженова
 08.55 Футбол. Премьер-лига. ЦСКА - «Крылья Советов» (Самара)

Вторник, 26 июля
 11.00, 14.50, 19.05 Все включено
 12.00, 14.00, 06.50 Моя планета
 13.00, 14.35, 18.00, 00.10, 04.15, 06.35 Вести-Спорт
 13.15, 17.40, 04.00, 07.45 Вести.ру
 13.30 Рейтинг Тимофея Баженова
 15.50 Х/ф «Исполнение приказа»
 18.15 Неделя спорта
 19.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Финалы. Прямая трансляция из Китая
 22.10 Х/ф «Путь оружия»
 00.25 Федор Емельяненко. Перед боем
 00.55 Лучшие бои Федора Емельяненко
 02.05 Х/ф «Девять жизней»
 04.35, 08.55 Футбол России
 05.35, 10.00 Top Gear. Лучшее
 08.00 Top Gear

Среда, 27 июля
 11.00, 14.50, 19.20 Все включено
 12.00, 05.55, 10.00 Top Gear. Лучшее
 13.00, 14.35, 18.00, 23.50,

20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
 21:05 «Точка кипения»
 21:35 «Простые истины»
 22:05 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
27 июля, среда
 18:00 «Түүлэй түүнү сырдатар» («Нам» ТВ)
 18:30 «Вырастай-ка»
 18:45 «Шахадьбе — праздник одулов» (ТВ «Зырянка»)
 19:15 «Уус кыһата»
 19:30 «Ааспыт олох кэрчиктэрэ»
 20:00 «Тыа сирэ»
 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
 21:05 «Байанай»
 21:35 «Ыччат — чыл олох иһин» («Бэрдьыгэс» ТВ)
 22:05 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
28 июля, четверг
 18:00 «Полярная звезда»: Олонго эйгэтэ
 18:30 «Күнчээн»: Кэрэ бинигэ
 18:45 «Суруллубут суоруллубат» («Кэбээйи» ТВ)
 19:15 «Ураанхай дойдутугар айан» I ч.
 19:45 «Служба 02»
 20:00 «Якутия лицом к миру»
 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
 21:05 «Сир ийэ билбэтин...» уусуран киинэ («Борообон» ТВ)
 22:15 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
29 июля, пятница
 18:00 «Геван»
 18:30 «Күнчээн»
 18:40 «Дьөөһөҕөйдөөх Дьөгүөр» («Маарыкчаан» ТВ)
 19:10 «Ураанхай дойдутугар

04.15, 06.55 Вести-Спорт
 13.15, 17.40, 04.00, 08.15 Вести.ру
 13.30, 07.05 Моя планета
 15.50 Х/ф «Побег из тюрьмы»
 18.15, 01.00 Футбол России
 19.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Финалы. Прямая трансляция из Китая
 21.55 Х/ф «Девять жизней»
 00.05 Профессиональный бокс. Виталий Кличко (Украина) против Криса Ареллы (США)
 02.05 Х/ф «Солдаты фортуны»
 04.35 Климат-контроль. Версия
 05.25, 09.25 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
 08.30 Top Gear

Четверг, 28 июля
 11.00, 14.50, 18.15 Все включено
 12.00, 05.40, 10.00 Top Gear. Лучшее
 13.00, 14.35, 18.00, 23.55, 04.15, 06.40 Вести-Спорт
 13.15, 17.40, 04.00, 08.15 Вести.ру
 13.30, 07.20 Моя планета
 14.15 Рыбалка с Радзишевским
 15.50 Х/ф «Девять жизней»
 19.20, 09.25 Технологии спорта
 19.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Финалы. Прямая трансляция из Китая
 22.00 Х/ф «Солдаты фортуны»
 00.10, 04.35 Удар головой
 01.10 Климат-контроль. Версия
 02.00 Х/ф «Стальные тела»
 06.50 Наука 2.0. Программа на будущее. Мир без водителей
 08.30 Top Gear

Пятница, 29 июля
 11.00, 14.00 Все включено
 12.00 Top Gear. Лучшее
 13.00, 15.00, 17.35, 00.25, 04.30, 07.20 Вести-Спорт
 13.15, 17.15 Вести.ру
 13.30 Наука 2.0. Программа на будущее. Мир без водителей
 15.15 Х/ф «Стальные тела»
 17.55, 21.55 Формула-1. Гран-при Венгрии. Свободная практика. Прямая трансляция
 19.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Финалы. Прямая трансляция из Китая
 23.50, 04.00, 08.45 Вести.ру.
 Пятница
 00.40, 04.55, 10.10 Футбол России. Перед туром
 01.25, 05.45 Лучшие бои Федора Емельяненко
 02.10 Х/ф «Человек президента - 2»
 04.50 Вести-Спорт. Местное время
 06.50 Федор Емельяненко. Перед боем
 07.30 Там, где нас нет. Швей-

айан» II ч.
 19:40 Новые перспективы «Сахабаазалта»
 20:10 «Ходуһа суугуна» (т/о «Республика»)
 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
 21:05 «Санньиар саас» уусуран киинэ («Бэрдьыгэс» ТВ)
 22:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
30 июля, суббота
 18:00 «Тарбаахпыттын астыахха»
 18:30 «Пропеллер»
 18:45 «Истинг идьит»
 19:15 «Филиал НБК в Москве»
 19:45 Республиканское агентство субконтрактации
 20:05 «Фестиваль подводной охоты» («Амма» ТВ)
 20:20 «Контакт»
 20:30 «Якутия. День за днем» информационная программа
 21:05 «Аал-луук мас»: Сээркээн сэһэн А. Федоров
 20:05 «ТВ спорт»: Чемпионат ДВФО по кик-боксингу памяти А.Иванова
31 июля, воскресенье
 18:00 «Полярная звезда»
 18:45 «Истинг идьит»
 19:15 «Дворы нашего детства»
 19:45 «Уруу алгынга»
 20:00 «Саха ылапа»
 20:30 «Якутия. День за днем» информационная программа
 21:05 «Сардаана»
 21:50 «ТВ спорт»: Чемпионат республики по спортивному боксу
 22:20 «Праздник в нашем доме»

царя
 08.05 Моя планета
 09.15 Top Gear
Суббота, 30 июля
 11.00, 13.45 Моя планета
 13.00, 15.10, 17.55, 23.05, 08.20 Вести-Спорт
 13.15 Вести.ру. Пятница
 14.40 В мире животных с Николаем Дроздовым
 15.25, 23.20 Вести-Спорт.
 15.30 Наука 2.0. Большой скачок. Зооэнетика
 16.00 Х/ф «Солдаты фортуны»
 18.10 Задай вопрос министру
 18.55 Формула-1. Гран-при Венгрии. Свободная практика. Прямая трансляция
 20.00 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Финалы. Прямая трансляция из Китая
 21.55 Формула-1. Гран-при Венгрии. Квалификация. Прямая трансляция
 23.30 Удар головой
 00.30 Футбол России. Перед туром
 01.25 Футбол. Премьер-лига. «Спартак» (Москва) - «Кубань» (Краснодар). Прямая трансляция
 04.00 Футбол. Жеребьевка чемпионата мира-2014. Прямая трансляция из Рио-де-Жанейро
 05.50 Профессиональный бокс. Заурбек Байсангуров (Россия) против Майка Миранды (Бразилия). Бой за титул временного чемпиона мира в первом среднем весе по версии WBO. Трансляция из Украины
 08.30 Бокс. Чемпионат мира среди юниоров. Финалы. Трансляция из Казахстана

Воскресенье, 31 июля
 11.15, 15.20, 17.55, 00.15, 03.55, 07.15 Вести-Спорт
 11.30 Федор Емельяненко. Перед боем
 12.00 М-1. Смешанные единоборства. Федор Емельяненко (Россия) против Дэна Хендерсона (США). Прямая трансляция из США
 14.30 Рыбалка с Радзишевским
 14.50 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
 15.30, 04.10 Вести-Спорт. Местное время
 15.40 Страна спортивная
 16.05 Х/ф «Человек президента - 2»
 18.10 Смерть на ринге
 19.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Финалы. Прямая трансляция из Китая

21.45 Формула-1. Гран-при Венгрии. Прямая трансляция
 00.35, 05.05 М-1. Смешанные единоборства. Федор Емельяненко (Россия) против Дэна Хендерсона (США). Трансляция из США
 01.55 Футбол. Премьер-лига. «Краснодар» - ЦСКА. Прямая трансляция
 04.20 Футбол.ру

ЫҤЫР ЭХ ТЫПТАР

Тапталлаах күн күбэй ийэбитин, айэбэс эбэбитин **ХОХОЛОВА УЛЬЯНА ПЕТРОВНАНЫ** 60 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн, бары үтүөбэр махтанан туран, итиитик-истинник эвэрдэлиибит!

Күндү киһибит ийэ тапталынан, эбээ сылаас кыһамныгынан барыбытын кууһан араҥаччылыгы сырыт. Өссө да уһуннук, биһиги тапталбытыгар уйдаран, дьон-сэргэ махталынан угуттанан дьоллоохтук олоҥ диэн алгыспытын аныбыт.

Эвэрдэни кытта оҕолорун, күтүөттэрин, кийииттэрин уонна сиэннэрин

1 Хомустаах нэһилиэтин олохтообун, педагогическай үлэ ветеранын, улуус бочуоттаах киһитин **НЕУСТРОЕВА ЕЛЕНА ИВАНОВНАНЫ** 70 сааскын томточку туолбут үөрүүлээх күнүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлиибит!

Үүнэр ыччаты иитиигэ-үөрэтиигэ өр сылларга айымныылаахтык, үтүө суобастаахтык, таһаарылаахтык үлэлээбиккин диригинник сыаналыбыт, киэн туттабыт. Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, сир үрдүгэр баар бары үтүөнү, оҕолорун, сиэннэрин, хос сиэннэрин тапталларыгар бигээн уһун дьоллоох-соргулаах олоҕу.

Эвэрдэни кытта 1 Хомустаах орто оскуолатын администрацията, профкома, коллектива

Министерство профессионального образования, подготовки и расстановки кадров РС(Я) ГОУ «Профессиональный лицей N 2» объявляет набор учащихся на 2011-2012 учебный год. Ты молод, умен и уверен в себе, и хочешь реализовать свои технические способности и получить хорошую квалификационную подготовку в области сварщика, слесаря по ремонту сельскохозяйственных машин и оборудования, приглашаем тебя попробовать свои силы и возможности!

Правильный выбор профессии — это залог успешной жизни!

Форма обучения: дневное

Прием на базе основного общего образования (9 классов)

Порядок приема и зачисления

Поступающие в ГОУ Профессиональный лицей N 2 предоставляют:

1. Заявление на имя директора лицея
 2. Аттестат или свидетельство об образовании (подлинник)
 3. Медицинскую справку (форма 086/У)
 4. При себе иметь амбулаторную карту
 5. Сертификат о профпрививках (наличие вакцинации гепатита)
 6. Справка СЭН с эпидемзона
 7. Поступающие на Мастер по ТО и ремонту МТП — медицинскую справку формы ГИБДД
 8. Фотографии (матовая) 3x4 см — 10-12 шт.
 9. Паспорт — копию, копия ИНН и страхового свидетельства
 10. Характеристика с места работы или учебы
 11. Трудовая книжка — копию
 12. Справка о семейном положении
 13. Справка о доходах семьи (с места работы родителей и с пенсионного отдела)
 14. Военный билет или приписное свидетельство (копия).
- Прием документов — с 1 июня по 31 августа 2011 г.
31 августа — собеседование.
С сентября предоставляется общежитие, трехразовое питание.
Наш адрес:

678386, Республика Саха (Я) Намский улус, п. Графский Берег ГОУ «Профессиональный лицей N 2» Тел. факс: (41162) 23-0-41, 23-0-92 Молодежь! Выбери технические и рабочие специальности! Поступай в образовательные учреждения начальной и среднего профессионального образования!

Цена трафика еще ниже!
Всего 0,60 руб. за 1 МБ с 23:00 до 09:00 часов

Тарифные планы
NEO профи
NEO домашний

Указана стоимость внешнего Интернет-трафика в период с 23:00 по 09:00 часов с учетом НДС. Тариф действует по 30.09.2011г. Тарифные планы «Домашний NEO» и «Профи NEO» действуют для жителей Республики Саха (Якутия), при наличии технической возможности. Узнать о возможности подключения на данные тарифные планы в вашем населенном пункте можно по телефону, на сайте и в пунктах продаж.

Звони — подключаем!
11-8-11

САХАТЕЛЕКОМ
www.telecom.sakha.ru

АКЦИЯ! Ставки снижены!

Нецелевые кредиты

Нецелевые кредиты от Росбанка на любые Ваши нужды. Используйте их так, как хотите Вам. А мы позаботимся о том, чтобы Вам было максимально удобно. Просто выберите из наших отделений ближайшее к Вам — и приходите.

Главное — чтобы Вам было удобно

РОСБАНК
По всей России. Для Вас.

8-800-200-66-33
звонок по России бесплатный
www.rosbank.ru

Представитель «Росбанка» принимает по адресу: с. Намцы, ул. И. Винокурова, 3, в здании ТЦ «Ассоль», II этаж

БИЛЛЭРИИЛЭР

ООО «Эт-Ас» в связи с вводом в эксплуатацию в сентябре с.г. нового коровника на 100 голов и поступлением герефордской породы мясного направления производят набор доярок и скотников.

Во время осеннего забоя в «Убойный цех» требуются сезонные работники: забойщики, обработчики субпродуктов. Заявления принимаются по адресу:

с. Аппаны, ул. Лена, 22, раб. тел. 23-4-36

«Эт-Ас» ХЭО б.д. баалаан ыйыгар 100 төбөҕө саҥа хотон тутуллан кириэринэн уонна эккэ аналаах герефорд бородуодата ынах сүөһү аҕалыларын, ыһаһыксыттарга уонна сүөһү көрөөччүлэргэ наадылар.

Күһүн сүөһүнү өлөрүү кэмигэр «Буойуна сыаҕар» быстах кэмгэ үлэһиттэр: сүөһүнү өлөрөөччүлэр, суббродуукталары ырытааччылар наадалар. Сайабылыанналары маннь аадырыска тиксэрэбит:

Аппаны сэл. Лена ул. 22, үлэ тел. 23-4-36

НАМ УЛУУХУН УБАСТАБЫЛЛААХ ОЛОХТООХТОРО!

От ыйын 24 күнүгэр күнүс 15 ч. 00 м. Нам с. «Сарданга» киһиэтигэ эһигини дыкти арылхай кэпсэтиигэ ыһаҕабыт: бэйэ туһунан, истиг сыйһан, оҕону иити, доруобуйа, чөл олох, түөлбөлөөн олоҕор сирбит уоһу, улууспут, республикабыт инники раскилин, олох-дьаһах туһунан уонна да атын хайысхаларга.

Эһиги ыйытыларгытыгар хоруйдуур республикаҕа биллэр экстрасенс Мария Николаева-Иванова.

Кириги биллээт сыаната — 50 солк., улахан кылаас оҕолоругар — босхо.

Биллэр тел. 89841044862, 89243696174 Нам уллуһун «Олонхо ассоциацията»

В соответствии с Земельным кодексом РФ, информируем о предоставлении в аренду земельного участка, находящегося на территории МО «Ленский наслег» с. Намцы, ул. Нэлэгэр, 55, с разрешенным использованием: под ЛПХ (приусадебный участок), общей площадью — 1200 кв. м.

Обращаться к землеустроителю МО «Ленский наслег»

Наследная администрация МО «Ленский наслег» извещает, что в соответствии с распоряжением организатора торгов от 07.06.2011 N 01-08-258 проведен повторный аукцион по продаже земельных участков под индивидуальное жилищное строительство.

Организатор торгов: Наследная администрация МО «Ленский наслег».

Победителями аукциона стали: Протодейконова С.Н. земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Строительная, 2/3 с кадастровым номером 14:18:060002:1088, площадью 992,00 кв. м;

Сидоров П.Г. земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Строительная, 2/4, с кадастровым номером 14:18:060002:1089, площадью 992,00 кв. м;

Алексеева М.А. земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Строительная, 2/5, с кадастровым номером 14:18:060002:1090, площадью 992,00 кв. м;

Елисеева С.Д. земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Строительная, 2/7, с кадастровым номером 14:18:060002:1092, площадью 1144,00 кв. м;

Кулаков М.В. земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Аммосова, 37/1, с кадастровым номером 14:18:060002:1079, площадью 1005,00 кв. м;

«Живите ярко!»

Настала пора отпусков, мы решили сделать ремонт, отправить дочку в Китай, а сын выпускник и нужно оплатить его дальнейшее обучение. И лето у нас короткое, надо подумать и о зиме: жене нужна новая шуба... Я решил поискать займ с наиболее выгодными условиями. И вот, в центре села, в торговом центре «Радуга», на втором этаже уютно расположился офис представительства Кредитного потребительского кооператива «Якутское республиканское кредитное общество» (ЯРКО).

Сегодня мы побеседуем с региональным представителем этого кооператива в Намском улусе Адамовой Натальей Георгиевной.

- Наталья Георгиевна, скажите, как давно работает ваш кооператив?

- Наш кооператив создан решением общего собрания учредителей кооператива 12 июля 2005 года и работает на основании Федерального Закона № 190 «О кредитной кооперации», принятого 18 июля 2009 года. Кооператив входит в крупный холдинг «Саха ипотечного агентства». Помимо г. Якутска кооператив имеет представительства в 17-ти районах республики. Основными направлениями деятельности кооператива являются выдача займов и привлечение личных сбережений граждан.

- Какие документы нужно предоставить для получения займа?

- Для подачи заявления на получение займа нужно принести паспорт, ИНН, второй документ, (СНИЛС, водительское или пенсионное удостоверение), и справку о доходах (справка 2 НДФЛ, справка о зарплате или справка о размере пенсии и т. д.) Хочу отметить, что у нас нет возрастных ограничений.

- Как долго рассматривается заявление?

- Заявление рассматривается в течение суток. При получении положительного ответа деньги выдаются тут, на месте. Оплата займа производится тоже здесь.

- На какую сумму можно получить займ?

- Размер займа зависит от вашего дохода, расходов, количества членов семьи, все очень индивидуально. В первый раз размер займа не может превышать 60 тыс. руб. В последующем, при оплате займа без просрочек, сумма может быть увеличена.

- Удерживаются ли у вас какие-либо сборы?

- Да. Чтобы получить займ, необходимо стать членом кооператива. Для этого нужно оплатить вступительный взнос в размере 400 руб., региональный - 400 руб., паевой взнос - 100 руб., членский взнос - 50 руб. в месяц и дополнительный взнос в размере 5% от суммы займа. Если Вы уже являетесь членом нашего кооператива, то уплачивается только членский и дополнительный взносы. При выходе из кооператива паевой взнос возвращается.

- Теперь, самый важный вопрос: сколько процентов?

- Мы выдаем займ под 55% годовых. При получении займа в размере 15000 руб. на 6 месяцев, ежемесячный платеж составит 2916 руб., а вся сумма процентов за пользова-

Сумма	сроки вкладов			
	1	3 мес.	6 мес.	12 мес.
Стандартный (от 10 т.р. до	20,0%	22,0%	23,0%	
Улучшенный (от 101 т.р. до	20,5%	22,5%	23,5%	
Специальный (от 301 т.р. до	21,0%	23,0%	24,0%	
Рента (свыше 501	21,5%	23,5%	24,5%	
Акция (свыше 10 т.р.)				33,0%

- А документы какие — либо нужно представлять? Уплачиваются ли взносы?

- Да. Необходимые документы: паспорт, ИНН. Для вступления в кооператив необходимо оплатить взносы:

Вступительный взнос - 400 руб.

Региональный взнос - 400 руб.

Паевой взнос - 100 руб.

Ежемесячный членский взнос - 50 руб. (за каждый месяц членства)

- Если сделать вклад 100 тыс руб. на год, то сколько процентов можно получить?

- При вкладе в размере 100 тыс. руб. на 12 месяцев, применяется ставка в размере 33 % годовых, начисленные проценты по вкладу составят 33000 тыс.руб. Так как удерживается налог на доходы физических лиц в соответствии с налоговым кодексом, проценты к выдаче составят 26087,5 руб. или ежемесячные начисления процентов составят по 2173,96 руб. в течении 12 месяцев. Вы можете снимать сумму начисленных процентов ежемесячно или полностью в конце периода. Если у вас есть личный счет в банке, то Вы можете заключить договор вклада посредством перечисления.

- Могу ли я добавить начисленные проценты к основному вкладу?

- Да. Все вклады пополняемы, Вы можете снять проценты по вкладу и добавить к основному вкладу. Второй месяц проценты будут начисляться уже не на 100 тыс. руб., а на 102173,96 руб. Но для этого нужно обязательно подойти в офис кооператива и заключить дополнительное соглашение.

- А если мне срочно понадобятся деньги?

- Вы всегда можете досрочно снять вклад, при этом проценты начисляются по ставке «до востребования» в размере 2 % годовых.

- Большое спасибо за беседу и подробные ответы.

- Рады видеть Вас всегда, приходите. Наш телефон 43-097. Кстати, среди вкладчиков нашего кооператива регулярно проводится розыгрыш призов. Вот совсем недавно один наш вкладчик выиграл микроволновую печь! Поздравляем!

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күндү ийэбит, эбэбит, хос эбэбит Петухова Гликерия Степановна уһун, ыарахан ыарыыттан биһиги кэккэбиттэн туораабыта б.д. от ыйын 22 күнүгэр 40 хонугун туолар.

Тапталаах ийэбит 1922 сыллааха муус устар 10 күнүгэр төрөөбүтэ. Эдэр сааһыгар Карл-Маркс колхозка, 1939 сыллааха куораттыыр суол оҥоһуутугар үлэлээбит. Тыйыл ветерана «Аба дойдун сэрмитин бириэмэттэргэр килбиэннээх үлэтин» иһин Сталин төбөлөөх мэтээллээх. Элбэх оҕолообун иһин «Материнская слава» уордун кавалера, 1-кы, 2-с степеннээх «Материнство» мэтээллэрдээх. Аҕабыт Петухов Роман Михайловичтын өлүгөр диэри эйэ дэмнээхтик 39 сыл олобуттара. 10 оҕоломмуттара, онтон сэрри кэмигэр 2 магнайгы оҕолору кыраларыгар өлбүттэр. 8 оҕону итэн, үөрэттэрэн, ыал оҥортоон улаатыннарбыта.

Күн-күбэй ийэбит кэбиги-барбыты сылаас, миннигэс, тотоойу аһын, ити үүттээх чэйинэн үөрэ-көтө көрсөрө. Бэйэтэ тулаайах буолан тулаайах дьону наһаа аһынара, хайаан да туох кыалларынан көмөлөһө сатыыра. Тугу барытын сатыыра, олус үчүгэйдик истээнэрэ, оһон элбэх дьону абырыыра. Кырдан баран сахалы араас таһаһы, олбохтору, үтүлүктэри сөбүлээн тигэр буолбута. 85 сааһыгар дылы быысыбайдаабыт хартыналарга дьэтиэн кизгэтэллэр. Уһанарын олус астынара. Аҕабыт бултуян кэллэбинэ, паарка кэннигэр куулунан собону үтэн табаарыстарын, аймахтарын күндүлүүлэрэ.

Төһө да элбэх буолларбыт, хас оҕо төрөөбүт күнэ, ситиһиитэ дьэ кэргэнинэн бэлиэтэнэрэ. Кирпиччэ оһох ийгэр миннигэс торт табан буһара, остолобуой кондитердарыттан үөрэнэн роза сибэкилээн, сиздэрэйдик кизгэтэрэ. Кыра эрдэпитинэ «Эркин хаһыата» дьэн таһаарара. Баҕар, ол хаһыат биһиги олохпутугар сөптөөх суолу таларбытыгар оруолу оһоннообута буолуо. Арыгыта суох хайдах сынныаһаха сөбүн эбэлэриттэн үөрэнэн оҕолорбут олохторун тухары холобур гынан илдэ сылдыахтара дьэн эрэнэбит.

Күн сиригэр саамай кэрэ киһибит аны биһиги аттыбытыгар суоххун, ол гынан баран биһиги өйбүтүгэр-санаабытыгар, сүрэхпитигэр өрүү тыыннааххын. Оҕолоро-сиэннэрэ кини аатын ааттатар үлэһит буолуохтара, эбэлэрин куруутун ахта-саныы сылдыахтара.

Ийэбитин-эбэбитин көрбүт-эмтээбит «Суһал көмө», бары реанимация отделениетин үлэһиттигэр, быраастарга барба махтал буолуохтун.

Ыарахан кэммитигэр күүс-көмө буолбут бары аймахтарыбытыгар, табаарыстарыбытыгар, билэр дьоммутугар махталбытын тиздэбит.

Оҕолоро, күтүөттэрэ, кийиитэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Биһиги ытыктыыр, таптыыр аҕабыт, эһэбит, күндүтүк саныыр кэргэним Жирков Семен Семенович ыарахан, уһун ыарыыттан олохтон барбыта от ыйын 24 күнүгэр 40 хонугун туолла.

Кини 1944 сыллааха кулун тутар 9 күнүгэр 1 Хомуस्ताах нэһилиэгэр күн сирин көрбүтэ. Оҕо сааһа, эдэр сыллара Хама-батта Кириэс-Кытылыгар ааспыта. Оскуола кэнниттэн Советскай Армия кэккэтигэр үс сыл ситиһиилээхтик сулууспалаан кэлбитэ. Ол кэннэ болуотунуунан, хачыгаарынан, физкультура учууталынан, спортивной инструкторынан үлэлээбитэ. Ол сылдан, 1967 с. оскуолаҕа биригэ үөрэммит, быраас идэлээх кыһыы Анна Саввична Лонгинованы кэргэн ыал буолуу дьолун билбитэ.

1972 с. рентген-лаборант үөрэбин бүтэрэн оройон киин балыһынагыгар үлэтин саҕалаабыта. Дьэ, ол кэмтэн 30-тан тахса сыл тухары доруобуя харыстабылыгар энгила суох үлэлээбитэ. Күнү-түнү апарсыбакка, өрөбүл-бырааһыннык күннэри билбэккэ, ыарахан рентген аппараттаын сүкпүтүнэн киһи олобун, киһи доруобуйатын туһугар бэринилээхтик үлэлээбитэ. Үлэтин олус сөбүлүүрэ, биригэ үлэлиир дьоннорун улаханник ытыктыыра. Төрөөбүт Намын олохтоохторо: «Салгына Эмирийдидити! Тыһыыма-хамсаама оһонньор» дьэн таптал ааты ингэрбиттэрин олус үөрэ истэрэ.

Элбэх ыарахан ыарыһаха, кыра оҕолорго, санга төрөөбүт дьахталларга хаан биэрэн көмөлөһөр этэ. 30 сыл устата элбэх киһи олобун быһаартаа, күн сирин бэлэхтээтэ... Бу хорсун быһыытын «Россия бочуоттаах донора» үрдүк аат эрэнэриилээхтик биригэтэрэ.

Олобун тухары араас спорт көрүҥнэригэр элбэх күрэхтэһиилэргэ ситиһилээхтик кыттыра. Бокса, хапсабай, чэпчэки атлетика, бэл оһунан ытыгыга село, улус, республика таһымыгар ыытылган күрэхтэһиилэр призердара, чемпионы. Бэйэтэ тэрийэн куорат, аттынаабы улус балыһа үлэһиттэрин ыңыртаан, спартакиадалары ыытара, күһүн маассабай сүүрүү, саас ГТО нуорматын туттаран олус көхтөөхтүк аһара. Ити курдук спордка бэринитин уонна улахан кылаатын иһин аҕабытыгар «Россия спордун ветерана», «Саха сирин физкультурнай хамсааһынын 75 сыла», «Урожай» общество 50 сыла», «Саха сиригэр бокса сайдыыта 50 сыла» знактарынан, мэтээллэринэн бэлиэтээбиттэрэ.

Аҕабыт үлэтинэн, спордунан эрэ мунгурдаммат этэ. Кулутура кэрэ эйгэтигэр эмиэ кэккэ ситиһиилэммитэ. Биир идэлээхтэрин кытта «Лоокуут уонна Ньургун» драманы туруоран биир дойдулаахтарыгар көрдөбүттэрэ. Ырыаҕа, үңкүүгэ, хомуска, драманга дьобурдаах буолан 50 сааһын туолар күнүгэр улахан бенефис концерт тэрийбитэ, толору сааланы хомуйбута, көрөөччүлэрин үөрдүбүтэ.

Биһиги аҕабыт тапталаах кэргэн, үс оҕо амарах аҕата, түөрт сиэн эйбэс эһэтэ буолан үтүө олобу олоордо. Ыал аҕата буоларын быһыытын эпистинэстээх, кыһамнылаах, барытыгар сыстаас этэ, сүбэли-амалыы, үөрэтэ-такайа сылдыар идэлээхэ. Айылҕаларын алтыһарын олус сөбүлүүрэ, байанайдаах булчут, балыксыт, сир асчыт этэ. Ас миннигэһин астыыра, түлүлэ бэргэһэттэн тэрбээскэ дылы тигэрэ, элбэх сүөгүнү, сибиинньэни, кролигы иитэрэ. Сиэннэринээн уруһуйдаан, мастан кыһан, гербарий хомуйан, маскараад оҥорсон үөрэ-көтө дьарыгыра, үтөнү-сырдыгы эрэ түстүүтэ.

Орто дойдуга олобу бэлэхтээбит, күн сирин көрдөрбүт, сүрэбин сылааһынан угуттаан, истинг тапталынан иппит-үөрэппит, улаатыннарбыт, киһи гыммыт күндү тапталаах аҕабыт, эһэбит, кэргэним Семен Семенович барытыгар ураты көрүүлээх, эппитэ барыта оруннаах буолара. Кини күүстээх санаалаах, олоххо тәрдыһылаах буолан, биридэ да дьонго үңсэргэбэккэ, биридэ да дьонтон көрдөспөккө, өрүү үлэ, дьон-сэргэ ортотугар чизинэй, сиздээх олобу олорон ааста.

Тапталаах киһибит сырдык мөссүөнэ, күүстээх санаата, олоххо дьулуура, муударай сүбэтэ-амата олохпутугар улахан тирэх, өйөбүл, сырдык суолдубут буолан үйэлэргэ умнуллуо суоҕа.

Кэргэнэ, уола, кийиитэ, кыһына, күтүөтэ, сиэннэрэ, бары аймахтара

Биһиги биригэ үлэлээбит күндү табаарыспыт, «Гранд» такси биригээдэтин суоппара Куличкин Илья Петрович (Кокарис), соһуччу олохтон туораабыта 1 сылын туолла.

Кини өрүү үөрэ-көтө сылдыра, биригэ үлэлиир дьонугар наставыаннаһы көтөбөрө, пассажирдары кытта элэкэйдик кэпсэтэрин иһин сөбүлүүллэрэ. Дьону таһар «Волгата» өрүү ыраас, аккуратнай буолара. Кырдьаастары дьэлэригэр тиздээн махтал элбэх тылларын ыла. Ол үтүө майгыта үлэбэ кынаатыра. Үйэтин тухары техника уустук үлэтин баһылаан, кини билбэтэ суоҕа. Аҕа саастаах да, эдэр да суоппардарга өрүү сүбэһит, улгум көмөлөһөөччү этэ. 30-ча таксист түмсүбүт коллективыгар улахан апаратыатынан туһанара. Дьэ кэргэнин итир туһугар бэйэтин харыстаммакка үлэлээн, ыар ыарыһы илдэ сылдыан, олохтон туораата.

Бу ырыһыак оһуута хара үлэниккэ, суоппарга ыарахан этэ, үлэтин бэйэтэ булуна үлэһи сатаабыта. Дьобурдаах буолан дьүккүөрдээхтик бу кэнники 10-ча сылга таксилаабыта. Дьону таһар уустук, ирдэһиллээх, туочунай бириэмэни ирдир үлэни баһылаабыта. Техника саахала суох үлэһирин ситиспитэ. Чөл олохтоох суоппар, эдэрдэргэ холобур буолара. Биригэ үлэлээбит табаарыстара суохтубут, анекдоттаах кэпсээннэрэ сэргэхситэрэ.

Биригэ үлэлээбит таксист-суоппардар

БИЛЭРИИЛЭР

ПОЛИСТИРОЛ
Марка 25 — 2200 руб. за 1 м3
Размеры 200x100x5 см, 200x100x10 см
Возможна доставка. Можно безналично с НДС.
ООО «Уйгу», ул. Чернышевского, 74 («Сельхозхимия»).
Тел. 42-5-76

1. Продаю или меняю ГАЗ-53 на пиломатериал.
2. Услуги грузовой иномарки.
Тел. 89243661967. 89841160270

Сдаю 3-хкомн., ч/б квартиру в с. Намцы на длительный срок на условиях ремонта (р-н средней школы N 1).
Тел. 89248605802. 89644209516

2 эбэтэр 4 квартиралаах уопсай дьизэ, эбэтэр чааһынай дьизэни уһун кэмгэ куортамга ылабыт. Брааны, бэрээдэги эрэннэрэбит.
Тел. 89243648339

Продается 2-хэтажный дом с усадьбой (2011 г. постройки) 8 x 8 по ул. Ленская 69, котельная 6 x 8, гараж на 2 машины 8 x 8.
Тел. 89644224795, 89141022877

Икки бурууһаах КДП-4 ко-силканы атыһылыбын (үлэлиир, элбэх саһаас чаастаах).
Тел. 25-2-71, 89142244638. 89244689956

Даадар 4-гэр, 4 хостоох толору хааччылыһаах мас квартира атыһыланар. Сьаната — 700 тыһ. солк.
Тел. 89142949240, үлэ кэмигэр: 41-1-50

Продаю цемент, блоки, полу-блоки убастанныы.
Тел. 89142344479

Саһа дьизэ олбуор тутар дьонго наадыйабыт.
Тел. 89244679310

2,25 x 1,25 см иэннээх чараас фанера атыһылыбын.
Тел. 89142265158

Продаю КЧМ 6-секционный.
Тел. 89244698134

Считать действительным утерянную зачетную книжку N 011581, выданную на имя Сивцева Ивана Ивановича, студента 5-го курса ИМИИ СВФУ

Считать действительным утеранный судебный билет, выданный на имя Куприянова Владимира Владиславовича

Считать действительным утеранный паспорт, выданный на имя Винокурова Сергея Иннокентьевича

Прошу вернуть за вознаграждение утеранный кошелек, паспорт, ИНН на имя Старковой Наталии Юрьевны. Утеран 21 июня 2011 г. в р-не Сбербанка с. Намцы с 11.00 ч. по 12.00 ч.
Тел. 89243605608. 89142872620, 84116228308

Утерана черная сумка с документами на Собакиной Натальи Васильевны (паспорт, пенсионное удостоверение на имя Собакиной Надежды Сергеевны, ключи от дома, сан. книжка, трудовая книжка). Нашедших прошу вернуть за вознаграждение.
Тел. 89244690708. 89241760361. раб. тел. 42-1-85 (в рабочее время)

Bank со 100% государственным капиталом
РоссельхозБанк
Объявляет старт ВЫГОДНЫМ вкладам!
Привлекательные % Стабильный доход 100% гарантия сохранности
с. Намцы, ул. Ленина, 6
тел.: (41162) 42-925, 41-177
Контакт-центр 8 800 200 02 90
www.rshb.ru

Table with 2 columns containing various legal notices and advertisements. Notices include: 'Биригэ үөрэммит табаарыспытыгар...', 'Биригэ үлэлиир коллегабытыгар...', 'Биригэ үөрэнэр табаарыспытыгар...', 'Күндүтүк саныыр дьүөгэбит...', 'Күндү таптыыр, саныыр дьүөгэбит...', 'Күндү кийиипитигэр...', 'Күндү кийиипитигэр...', 'Күндү саһааспытыгар...', 'Күндү саһааспытыгар...'

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; ; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Төрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Эн сизли» хаһыат редакцията» государственной учреждении. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһуну хонтуруоллууру уонна регистрациялыыр РФ бэчээкка Госкомитетин СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №19-0428. Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэһитин, дьизэбит аадырыһын чопчу ыйыт. Редакцияҕа киир-бит суруктар төһөнөрүлүбүттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатыһын мэлдьы биир буолбат. «ЭНСИЭЛИ» - Нам улуһун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам улуһа, Нам сэл., Заложной ул. 4. E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Э сизли» хаһыат РИС талыһына, та ыһыһна уонна бэчээтиир сыаҕар бэчээттэннэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт лиис Кө үл сьананан атыһыланар Индексэ — 54889 Тираһа — 1565 Бэчээккэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 22.07.2011 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 22.07.2011 с.

